DR. M.W. ROYSE 1-18-42
ROOM 300 DEMOLL BUILDING
700 - 12 ST. N. W.
WASHINGTON, D. C.

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telefonas Canal 8010-8011.
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
The most influential Lithuanian Daily in America.

No. 192 | 3c a Copy | Chicago, Illinois, Pirmadienis, Rugpiūčio-August, 18 d., 1941 m. | Kaina 3c | VOL. XXV

Lietuvoje sudaryta patariamoji taryba

Trumpai

Bronius Taurupis

Lietuviški bolševikai čia Chicagoje turi tokią taip va dinamą "Literadurna Draugiją". Tos "obščestvos" svarbiausi tikslai yra liaupsinti Staliną, knisties po Amerikos valstybės pamatais, organizuoti bolševikiškas demonstracijas, skleisti komunistinę "literatūrą", mulkinti menkiau apsišvietusius lietuvius, kolioti lietuvių tautos mylėtojus ir aklai klausyti Maskvos "ukazų". Jie giriasi turį 200 narių... tai turbūt su numiru siais ir negimusiais.

Toji "obščestvo" ir moraliai ir materijaliai (ypač materijaliai) labai smunka. Komisarčikai yra panikoje, nes numato jog kacapiškos subsidijos baigsis. Komisaras Šlomskis ir kiti liaudies priešai desperatiškai zuja po lietuvių kolonijas, ir koliojasi ant patrijotų lietuvių, ir perša savo stalinacišką tavorą. O tų jų konvulsinių pastangų rezultatai yra tikrai mizerni. Lietuvių tarpe mažai durnių [illegible] kad remtų jų tą "Literadurną Draugiją".

•

"Kas žuvo kovoj, tie laimė [illegible]" — sušunka kacapiškos "Vilnies" red. [illegible] ("V." No. 169.)

Oi tu, Vabale, vabalėli, ne jaugi ir tu rengiesi tik taip "laimėti?" Nejaugi tavo "načalninkas" Bimba tik tiek vilties tau teikia?

•

Mizernesnio kalibro bolševikiškas "literatas" — linotypistas — dainininkas Rokas Mizara prieš keletą metų aplankė Sovietų Rusiją. Bet jis ten nepasiliko, o greit sugrįžo atgal į Ameriką, į tą kapitalistišką "pragarą".

Na, "panie tovarišč" Mizara, ar tau nepatiko bolševikiškas "rojus"? Jei patiko, tai kodėl dabar pats nesiskubini ir kitus neragini važiuoti į "matušką" Rosieją, ypač kuomet jūsų "otečestvo" yra pavojuje? O jūs veidmainiai! Dėl biznio nuduodate esą proletarijato va duotojai, o tikrumoje esate **liaudies priešai,** darbininkų mulkintojai ir parazitai.

•

Kodėl kruvinasis Stalinas neįsileidžia į Sovietiją Amerikos laikraštininkų nei kitų neutralių valstybių žurnalistų? Bijosi? Sarmatijasi? Nepasitiki? Juk Sovietams draugingos Amerikos žurnalistai ne su "elektrinėmis ylomis" nuvyktų į Sovietų Rusiją ir tenai nesubadytų bolševikiško "rojaus".

•

Ukmergėje, rugpiūčio 4 d., 1940 m. ėjo gatve du Lietuvos kareivėliai. Žydukai juos arklio mėšlais apmėtė, o kiti žydai pradėjo juos stumdyti ir nešvankiausiais žodžiais kolioti. Žmonės tuos kareivėlius užsistojo ir pasireiškė smarkių protestų, kad Lietuvos kareivių ir lietuvių jausmų neįžeidinėtų. O vienas iš būrio sušuko: "Niu, dabar ne Smetoniška choziaistvo. Ura Stalin!" Ukmergiškiai to niekad neužmirš.

APIE MILIJONAS RAUDONŲJŲ ŽUVO UKRAINOJE

Maršalas Budenny su savo armijų liekanomis bando pasprukti

BERLYNAS, rugp. 17. — Karo veiksmuose Ukrainoje sovietai prarado apie vieną milijoną kareivių nukautaisiais, sužeistaisiais ir nelaisvėn paimtaisiais, oficialiai praneša vokiečių autoritetai.

Toliau pažymima, kad vokiečių lakūnai bolševikų armijų liekanas, pasiryžusias pasprukti, orinėmis bombomis naikina ir niekur neleidžia grupuotis, arba užimti naujas pozicijas.

Kaipo paprastai, vokiečių vyriausioji karo vadovybė pareiškia, kad sovietų karo fronte daroma pažanga sulyg nustatyto plano.

Suomių karo vadovybė taip pat praneša, kad suomiai su vokiečiais paėmė Sortavala miestelį, šiaurinėse Ladogo ežero pakrantėse, [illegible] kur eina sovietų geležinkelis.

Vokiečiai aiškina, kad Ukrainoje karo veiksmai greit bus uždaryti ir po to vokiečiai nusisuks į Pavolgį, ir Krimą, kurie nebus kaip reikiant apsaugoti bolševikams netekus kariuomenės.

Aiškinama, kad vokiečiai Kijevo srityje sunaikinę kelias raudonųjų apsiaustas grupes. Viena bolševikų gausinga grupė sunaikinta Odesos srityje.

Iš vienos grupės 2,000 raudonųjų paimta nelaisvėn. Vokiečiams teko 6 lauko patrankos ir 14 prieštankinių patrankų. Iš kitų apsiaustų raudonųjų grupių vokiečiams tekę taip pat daug nelaisvių ir kariniai grobiai, kurių apskaičiavimai kol kas neįmanomi.

Savo rėžtu iš vokiečių radijo stoties pranešta, kad Dniepro upėje nuskandinta penkiolika keltuvų su sovietų kareiviais. Ir tuo paupiu dar daugiau raudonųjų apsiaučiama.

Kariniai autoritetai sako, kad Ukraina greit bus likviduota, o po to vokiečių veikla žymiai pagyvės centriniam ir šiauriniam frontuose.

Iš maršalo Budennyo vadovautos milijoninės kariuomenės Ukrainoje išliks gal keliolika tūkstančių. Ši kariuomenė bus pasprukusi Maskvos link gal ten užims naujas pozicijas prieš vokiečius.

Kol kas maršalo Budennyo suskaldyta į daugelį grupių kariuomenė vienur ir kitur bando persimesti per Dniepro upę keltuvais, arba tiesiamais pontoniniais tiltais. Kaip aukščiau sakyta, tas žygis neturi pavykimo.

Vokiečių lakūnai bombomis naikina kelius, geležinkelius, prieplaukas, laivus ir visas priemones, kurias raudonieji gali panaudoti savo pabėgimui.

BERLYNAS, rugp. 17. — Vokiečių ir vengrų kariuomenė Ukrainoje paėmė Nikolajevą ties Bugo upe, už 50 mailių nuo Odesos. Odesa gi bombarduojama.

Didelės kautynės Ukrainoje

MASKVA, rugp. 17. — Sovietų karo vadovybė, praneša, kad raudonoji armija savo veiksmais įžengusi į devintąją kovos savaitę. Imamasi visų galimų priemonių sukoneveikti vokiečių veržimąsi Rusijon.

Pravda ir Krasnaja Zviezda pareiškia, kad tas bus atsiekta su Anglijos ir Amerikos parama.

Sovietų lakūnai veikia

MASKVA, rugp. 17. — Pranešta, kad bolševikų oro laivynas ir toliau atakuoja Vokietijos miestus ir patį Berlyną ir sukelia didelius nuostolius.

Paskutinį kartą be Berlyno, dar buvo puolamas ir Stettinas, kur orinėmis bombomis sukelti dideli gaisrai.

Karo apmokymas CCC jaunuoliams

WASHINGTON, rugp. 17. — Vyriausybės nuosprendžiu CCC (Civilian Conservations Corps) jaunuolių grupės savo stovyklose apart vykdomų darbų bus dar kariniai mankštomos. Sako, be šautuvų ir kitokių ginklų bus apmokomi tik karinio pėstininkų drilio.

CCC stovyklose yra apie 200,000 jaunuolių.

Naciai prieš sabotažininkus

VICHY, Prancūzija, rugp. 17. — Nacių okupuotojo Paryžiaus policija paskelbė vieną milijoną frankų (apie 20,000 dol.) atlyginimo už nurodymą tų gaivalų, kurie sabotažuoja okupuotos Prancūzijos geležinkelius. Tuo sabotažu trukdomas maisto pristatymas į prancūzų ir nacių centrus.

DU ANGLAI WASHINGTONE

("Draugas" Acme telephoto)

Anglijos lordas Beaverbrook (dešinėj) atvykęs į Washingtoną bombonešiu susitinka su Anglijos ambasadorium lordu Halifax.

JOJE YRA KUBILIUNAS, GERMANAS, JURGUTIS IR KT.

Voldemarininkai atgaivino Geležinį Vilką

("Draugui" kablegrama)

Jaunoji Lietuvos valstybė entuzijastingai pasižada prisidėti prie Europos organizavimo naujais pagrindais. Žiauriųjų bolševikų teroro iškankinta lietuvių tauta ryžtasi kurti savo ateitį tautinės vienybės ir socialinio teisingumo pagrindais. Tačiau Reicho vyriausybė, kol karas nebaigtas, Lietuvos, kaip ir kitų Pabaltijos valstybių, klausimą galutinai nesprendžia. Tenkinamasi civiliniu vokiečių režimu, kurio viršūnėse stovi Reicho komisarai, o visa administracija palikta vietiniams. To akyvaizdoj Ambrazevičiaus vyriausybė Reicho komisarui įteikė atitinkamą memorandumą. Pasisakė, kad ji. vyriausybė. nutraukia tolesnį savo veikimą. Paskutinį kartą nuleidžiant vėliavą prie Nežinomojo Kareivio kapo Ambrazevičius padėjo vainiką ir pasakė kalbą.

Tuo tarpu generalinis komisaras von Renteln sudarė sau generalinių patarėjų tarybą, kurios pirmininku ir patarėju vidaus politikos reikalams paskyrė gen. Kubiliūną, dariusį 1933 m. birželio 7 d. sukilimą prieš Smetoną. Susisiekimų reikalams generaliniu patarėju paskirtas buvęs Mirono vyriausybės susisiekimo ministras Germanas. Prekybos reikalams generaliniu patarėju paskirtas prof. Jurgutis. Kiti patarėjai tuo tarpu nežinomi.

Šalia aktyvistų fronto voldemarininkai atgaivino "Geležinį Vilką" su pirmininku Voldemaru, kurio nesant pareigas eina Karutis. — Ancevičius.

PILNUTINIAI SUTARTA, SAKO PREZIDENTAS

Stalinui pasiųsta nota; Maskva džiugauja

WASHINGTON, rugp. 17. — Prezidentas Rooseveltas grįžo iš "istorinių atostogų" šiaurinėse Atlantiko pakrantėse, kur turėjo konferenciją su Anglijos ministru pirmininku Churchilliu.

Iš Naujosios Anglijos traukiniu važiuojant į Washingtoną, laikraščių atstovai primygtinai klausinėjo prezidento, kas sutarta ir ar J. A. Valstybės įsivels aktyviai karan.

Prezidentas atsakė, kad visais karo ir pokariniais reikalais pilnutiniai sutarta. Bet Amerika kaip buvus, taip ir yra atokiai nuo aktyvaus karo.

Prezidentas sakė, kad kaip jis, taip ir ministras pirmininkas Churchillis yra nuomonės ir turi vilties, kad bolševikai ateinantį rudenį ir žiemą neleis vokiečiams Rusijoje laimėti. Nepasakyta, kas paskiau turės įvykti, jei bolševikai turės pajėgumo per žiemą atsilaikyti. Matyt, Amerika su Anglija iki to laiko tiek bus pasiruošusios remti Staliną, kas su gauta parama bolševikai tikrai sukruš vokiečius.

Prezidentas Rooseveltas dar paaiškino, kad J. A. Valstybės nerems bolševikų "lend lease" fondais, nes Maskva turi pakankamai auksо ir gali užsimokėti už įsigijimą Amerikoje karo medžiagos.

Anot prezidento, bolševikams reikalinga karo medžiaga paskirstyta į dvi kategorijas: viena medžiaga reikalinga tuojaus, kita — ateinantį pavasarį, kai bolševikai susimes triuškinti vokiečius.

WASHINGTON, rugp. 17. — Prez. Rooseveltas ir Anglijos ministras pirmininkas Churchillis pasiuntė bendrą notą Stalinui, sov. Rusijos diktatoriui. Jam žada pilnutinę paramą ginklais ir karo medžiaga, kad jis sekmingai galėtų grumtis su vokiečiais, užpuolusiais bolševikų "tėvynę".

Pasiūlo Stalinui į Maskvą tuojau sušaukti karinę konferenciją, kurioje turi dalyvauti Amerikos ir Anglijos misijos. Amerikiečiai ir anglai bendrai su komisarais turi aptarti, kokia karo medžiaga Maskvai tuojau reikalinga ir pasitarti apie veiksmus ateityje. Amerika ir Anglija, pažymima notoje, tuojau imsis visų priemonių reikalingą karo medžiagą be mažiausio delsimo pristatyti.

Notoje pagaliau pareiškiama, kad nieko bus nesigailima sov. Rusijai, kad tik sutriuškinti Hitlerį ir Europą išvaduoti iš nacių vergovės.

MASKVA, rugp. 17. — Čia nepaprastai džiaugsmingai pasitikta, priimta ir pripažinta prez. Roosevelto ir minis. pirmininko Churchillio bendroji nota, kuriąja žadama bolševikams parama. Notos turinys atspaudintas Pravdoje ir kituose bolševikų laikraščiuose. Paskelbta per radiją.

Diktatorius Stalinas su savo artimaisiais komisarais redaguoja atsakymą Amerikai ir Anglijai.

Stalinas sutinka kuo veikiau turėti konferenciją ir jau daromi pirmieji pasiruošimai.

"Smurtas" prieš visuomenę

BERLYNAS, rugp. 17. — Nacių propagandos ministras Paul Joseph Goebbels pareiškia, kad Roosevelto Churchillio paskelbti aštuonių posmų karo tikslai yra niekas daugiau, kaip tik smurtas prieš visuomenės sąmonę.

Sako, yra nesąmonė tvirtinti, kad Vokietija turi būti išginkluota. Goebbels sako, tegul pirmiau Amerika su Anglija išsiginkluoja ir kalba apie Vokietijos išginklavimą.

Toliau Goebbels nurodo, kad Amerika ir Anglija negali tvarkyti viso pasaulio.

Gal reikalaus 10 bilijonų

WASHINGTON, rugp. 17. — Atsižvelgus į Anglijos vis didesnius paramos reikalavimus ir pridėjus dar sov. Rusijai pažadus, čia spėjama, kad artimiausiomis dienomis prez. Rooseveltas kreipsis kongresan ir reikalaus gal 10 bilijonų dol. daugiau "lend lease" fondų.

Sako, viskas bus remiama Hitlerio nugalėjimo pagrindu.

WASHINGTON. — Prez. Roosevelto nuosprendžiu praplečiama eksporto kontrolė.

Komunistų partijos organas pareiškia, kad su Amerikos ir Anglijos pagalba naciai bus nugalėti ir bus ir vėl išvaduoti kraštai nuo hitlerininkų "priespaudos ir teroro".

Bolševikai prieš japonus

LONDONAS, rugp. 17. — Čia aiškinama, kad artimiau sioj ateity įvyksianti Maskvoje Amerikos ir Anglijos atstovų konferencija su Stalinu apimsianti ne tik sov. Rusijos apsaugą nuo vokiečių, bet taip pat ir Japonijos klausimą. Amerika ir Anglija yra pasiryžusios Staliną remti ir japonų sutrėmimui Tolimuosiuose Rytuose.

Sako, Maskvos konferencija pasakys Japonijai, kad ji paliautų šeimininkavusi Tolimuosiuose Rytuose ir gerai apsižvalgytų.

Įspėja prieš bolševikus

LONDONAS, rugp. 17. — Kai kurie protaujantieji britai įspėja Anglijos vyriausybę, kad ji per daug nepasitikėtų Rusijos bolševikų pažadais ir raudonosios armijos atsparumu.

Sako, nesąmonė būtų tvirtinti, kad vokiečių kariuomenė neteksianti gyvybinio pajėgumo sutriuškinti bolševikus.

LONDONAS. — Yra žinių, kad Kinijos diktatorius Čiankaišekas, matyt, vyksiąs į Maskvą tartis su Stalinu.

LONDONAS. — Sunday Graphic praneša, kad ministras pirmininkas Churchillis gal turėsiąs pasitarimus su Stalinu.

CHICAGO IR APYLINKĖS. — Šiandie debesuota ir kiek šilčiau. Vakare, arba rytoj gali būti kiek lietaus.

Amerikos lietuvių gyvenimas ir veikimas

LIETUVIAI BRAZILIJOJ

Kun. Ragažinskas

(Tęsinys)

Brazilijos ūkininko priešas nr. pirmas yra skruzdėlės. Kai jos užpuola sodus tai po dienos kitos ant medžių nelieka nė vieno lapo. Jos tų lapų neėda, bet lyg kokiomis replėmis nukerta kotelius. Vienos kerta įlipusios medin, kitos neša lapus savo urvan.

Kova su skruzdėmis yra viena iš sunkiausių. Čia ūkininkui talkon ateina ir vyriausybės pagalba. Miestuose yra specialūs žmonės, kurie kasdien važinėja, kur tik pasirodo skruzdelių, ir jas naikina. Radę jų iškastas skyles pila vandens, leidžia nuodingų dūmų, kuria ugnį. Visos priemonės būna tol nesekmingos, kol būna paliestas dūmų, ar vandens jų lizdas.

Brazilijoj yra daug gyvačių. Kaip paduoda statistikos daviniai, įkandimų per metus būna apie keturis tūkstančius. Seniau nemažas nuošimtis įkąstųjų mirdavo. Dabar gi yra išrasti vaistai, kurie gyvatės įleistus žmogaus kūnan nuodus daro nepavojingus.

Gyvatės, kaip ir kiekvienas sutvėrimas, mėgsta šilumą. Žiemą, nakties metu, jos išeina iš savo lizdų, eina ieškoti maisto ir šiltesnių, patogesnių vietų. Pasitaiko, kad gyvatė radus prie namų naktį šunį ar katę bemiegant, prisiglaudžia prie jų ir taip praleidžia naktį.

Vienas yra buvęs įvykis lietuvio šeimoj, kad gyvatė nakties metu išliaužė į lopšį ir apsivyniojo apie vaiką. Motina, naktį žiūrėdama ar vaikas nenusikloję, savo ranka užčiuopė ką ta tokio labai šalto. Užžibinus žiburį, pamatė lopšy gyvatę, kuri iškėlus kaklą, savo nuodingais dantinmis grąsino visiems, kurie prieš ją kesintųsi. Gelbstint vaiką, šeimos tėvas, apsivyniojęs rankas skuduriais, kad gyvatė neįkastų, griebė ją už galvos ir numetęs žemėn pagaliais uždobė.

Brazilijoj gyvatėms patekti į vargingo žmogaus trobelę nėra sunku. Ten per pamatus vidun gali įlysti ne tik gyvatė, bet ir vidutiniško didumo paršas. Provincijoj, statoma daug namelių iš lentų. Pamato jokio nedaro. Stato tiesiog ant žemės, arba ant medinių kulbių (kaladžių).

Nors Brazilijoj yra daug gyvačių, tačiau lankant po plačiuosius Brazilijos plotus lietuvius, gyvačių įkąstų nedaug teko sutikti. Su tom gyvatėm ne taip jau baisu, kaip vaizduojamasi.

Belankant P. Brazilijos lietuvius Florestos klebonas paprašė manęs kelioms dienoms pabūti jo parapijoj, nes jis norėjo išvažiuoti pailsėti. Floresta yra panaši į lietuvišką bažnytkaimį. Parapijos ribos į vieną pusę tęsėsi virš 60 amerikoniškų mailių. Aišku, kad visi parapijiečiai prie Brazilijos kelių ir susisiekimų priemonių sekmadieniais negali susirinkti parapijos bažnyčion. Už tat tolimesniuose rajonuose yra kopyčios, kur laikas nuo laiko apsilanko kunigas atlaydamas šventas Mišias, krikštydamas, ženydamas ir kitus patarnavimus teikdamas Įprasta susisiekimo priemonė — joti raitam. Raiti joja ne tik vyrai bet ir moterys. Net ir labai seno amžiaus. Toj pačioj Florestos apylinkėj gyvena apie pora dešimtkų lietuvių ūkininkų. Jų visi šeimos nariai sekmadienį bažnyčion, kelias ar keliolika mailių joja raiti. Net ir senutės. Senelė Subatienė jau virš septyniasdešimts metų, tris, keturis kartus per savaitę atjoja bažnyčion 6 mailes. Sausanavičienė turinti per aštuoniasdešimts metų irgi kelias mailes bažnyčion joja. Jojimas — prieinamiausia susisiekimo priemonė. ypač lietaus periodu, kai visi keliai ir keleliai būna neišbrendami. Vestuvninkai šliūban irgi joja raiti. Nuotaka, vestuvininkais parėdais apsirengusi ir gelėmis papuošusi save ir savo žirgą apsisiautusi apsiaustu sėda ant žirgo ir šalia jaunojo, su keliolika, ar keliais desėtkais palidovų, kloniais ir kloneliais, lyg koks ilgas karuvanas per dykumus, traukia bažnytkaimin. Atjoję, arklius pririšę prie šventoriaus tvoros, apsitaisę drabužius ir veidrodeliuose patikrinę veido ir akių grožį, žengia prie altoriaus sumainyti aukso žiedus. Po šliūbo užeina kurion nors užkandinen pasistiprinti, išsigerti taip megstamo vyno, prisipirkti lauktuvių ir dirtinų šovinių, kuriais šaudoma visu keliu ligi sugrįžtama namon. Kartą viena lietuvių porelė šliūban sunkvežimiu atvažiavo. Po šliūbo ir mane pakvietė į vestuves. Susėdom visi į troką, lietui smarkiai lyjant, per raudoną Brazilijos molį, staugdamas troko motoras traukė vestuvninkus namon. Ligi pasiekėme namus pekelėje keturis kart sunkvežimio ratai nuslinko griovin. Visi vestuvninkai, išskiriant jaunuosius turėjo išlipti ir kur kas prieina stumti "karietą" iš griovio. Paskui vėl sulipo ir važiavo ligi vėl ratai nusklendė griovin. Kai namus pasiekėme daugumas buvo ir perlyti ir raudonu moliu lig ausų aptaškyti.

("Draugas" Acme telephoto)

Vokiečiai Ukrainoj drožia rusams paskutinį smūgį. Rusų apsigynimo vietos sutriuškintos ir vokiečiai nuo Kievo viesulos smarkumu atsidūrė prie Juodųjų jūrų.

Iš Lietuvių Tautos Pašalpinio Klūbo

Philadelphia, Pa. — Rugpiūčio 3 d. buvo šauktas specialus susirinkimas atvirutėmis. Narių atsilankė skaitlingai. Pirm. Jonas Kievas paaiškina tikslą susirinkimo. Pasirodė, klūbo gaspadorius Kostantas Skupeika atsisako nuo vietos ir tuojau buvo renkamas naujas. Į kandidatus buvo nubalsuoti trys: buvęs senas rašt. Jurgis Bekeris, Jonas Navickas ir Jonas Jurgaitis. Slaptu balsavimu daugiausiai balsų gavo Jurgis Bekeris.

Atsisakiusio rašt. J. Bekerio vieton išrinktas naujas — Kazys Povilaitis, 4132 Maywood St., Phila., Pa. Visais klūbo reikalais kreipkitės viršui nurodytu adresu. Į atsisakiusio vice pirm. J. Sutkaičio vietą išrinktas Jonas Navickas.

Reguliariam klūbo susirinkime nubalsuota ir rugpiūčio 10 d. mėnesinio susirinkimo užgirto pirkti S. V. Apsaugos Bonų $14,000. Klūbo valdyba susirinkimo įgaliota, visą tą reikalą tinkamai sutvarkyti — atlikti. Bonai, išpirkti dešimčiai metų, bet prisėjus reikalui, bus ir anksčiau ištraukti. Tai, puikus Lietuvių Tautos Pašalpinio Klūbo gestas Dėdei Samui. **Klūbo narys**

Rugpiūčio 8 d. netikėtas svečias atsilankė pas Kernagius, 243 Dickinson St.: Kaunietis su žmona iš Hartford, Conn. Iš pasikalbėjimo pasirodė svečias yra katalikų stambus veikėjas-patrijotas lietuvybės reikaluose. Pasisvečiavo, apžiūrėjo žymesnes vietas, Philadelphia miestą ir apylinkes.

Neperseniai buvo paskelbta laikraščiuose ištrauka iš komunistų laikraščio "Laisvė", No. 107, gegužės-May 6 d., 1941 m. Po antgalviu: "Laisvoji Sakykla" straipsnio autorius "Vystanti Gėlė" prikaišioja Lietuvos pabėgėliams nuo bolševikų okupantų. Sako: "Kyla klausimas, kodėl tie fašistiniai ponai bėgo, kas juos veja?" Dabar paklauskim, kodėl "ponai" bolševikai-komisarai bėga iš bolševikų okupuotos Lietuvos? Kas juos veja? Gal "Vystanti Gėlė" malonės atsakyti.

Nekask kitam duobės, ar ba nerašyk kitam ant nugaros, nes kiti ant kaktos duodami atsakymą užrašys.

K. D.

Pirmasis apkeliavęs aplinkui visą pasaulį, Magellanas, — buvo katalikas.

Didžiausias psichologas, nustatęs įgimtųjų paveldėjimų įstatymus, Mendel, buvo kunigas.

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
AKIŲ GYDYTOJAS
SPECIALISTAS

Suviršy 20 metų praktikavimo akių taisyme ir gydyme
GERAI PRITAIKINTI AKINIAI
palaisys ligotas akis, trumparegystę ir toliregystę;
palengvins akių įtempimą, prašalins galvos skaudėjimą, svaigimą ir akių karštį.
MODERNIŠKIAUSI, TOBULIAUSI EGZAMINAVIMO BŪDAI
Specialė atyda atkreipiama į vaikų akis.
Akiniai pritaikomi tiktai kada reikia.
VALANDOS:
10-tos iki 8-tos valandos kasdien.
Sekmadieniais pagal sutartį.
4712 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 1373

Bukite Malonųs
SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išekzaminuoti jas moderniškiausia metoda, kuria regėjimo mokslas gali suteikti.
32 METAI PATYRIMO
pririnkime akinių, kurie pašalina visą akių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 0523 — Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir šešt: 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

JOS. F. BUDRIK
Furniture House
3409 S. Halsted St.
Didelis pasirinkimas laikrodėlių

Akiniai teisingai prirenkami per patyrusį lietuvį daktarą.
Dėl sąžiningo radijo pataisymo pašaukite Yards 3088.
Budriko Radijo Progoramai:
WCFL 1000 K. Sekmadieniais 6:30 val. vakare
WHFC 1450 K. Ketvirtadieniais 7 val. vakare.
WAAF 950 K. Hawaian — sekmadienyje 4:30 po pietų.

PIRM NEGU PIRKSITE
MATYKITE MUS!

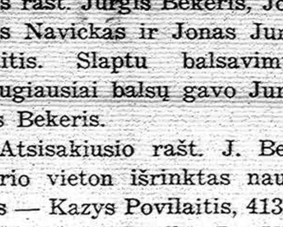

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
LENTŲ, MEDŽIO REIKMENŲ
STATYBAI,
MEDŽIAGOS STOGAMS
Finansuojame namų pastatymą ar pataisymą — Nieko įmokėti — 2 metai išmokėti — Apkainavimas dykai.
Lietuvis Pardavėjas
Stanley Litwinas — Vedėjas
Carr-Moody Lumber Company
3039 So. Halsted St.
VIC. 1272

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Rez. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus.
2423 W. Marquette Road

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office tel. YARds 4787
Namų tel. PROspect 1930

Ofiso tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 6—8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį

Tel. YARds 5921.
Res.: KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1—3; nuo 6:30—8:30
756 West 35th Street

Tel. CANal 0257
Rez. tel.: PROspect 665
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija: 6600 So. Arterian Ave
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 val. vakare.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet, 1—4 ir 6:30—8:30 vakare

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12
2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Sekmadieniais 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Taipgi akinius pritaikau.
3343 So. Halsted Street

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 West Cermak Road
Ofiso tel. CANal 2345
Ofiso Val.: 2—4 ir 7—9
Trečiadieniais pagal sutartį.
Res. Tel.: HEMlock 3150

Tel. CANal 5969
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

Tel. YARds 2246
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak
Seredoj pagal sutartį.

Ofiso Tel.: VIRginia 1886 — Resid. Tel.: PROspect 3534
DR. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1853 West 35th Street
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik susitarius.

Telefonas: HEMlock 5849
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Ofiso valandos:
Popiet — nuo 1 iki 3! Vak. 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas LAFayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais.
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994.
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais.

Telefonas CANal 7329
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2202 West Cermak Road
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.
Res. telefonas SEEley 0434.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

Tel. Cicero 1484
DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.
ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Rez. Tel. KENwood 4300
VALANDOS
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1—4 ir nuo 7—9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2431

Kautynėse per nepriklausomybės karą mes parodėme pasauliui, kad esame laisvės verta tauta.

Gen. Skorupskis

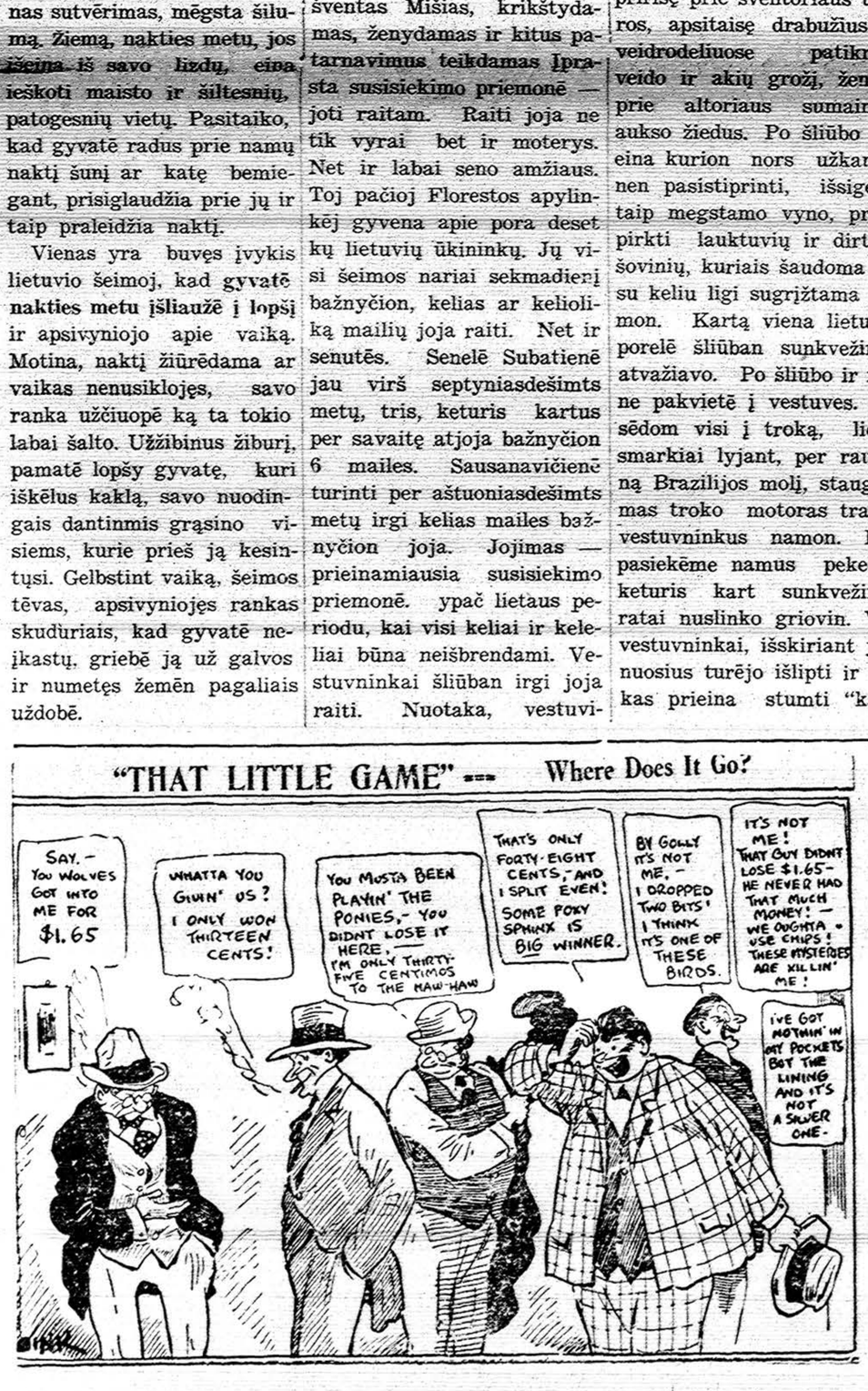

MOTINA AUKLĖTOJA

Trejos Ašaros

Vaikams, ar moterims dažnai tenka ašaromis reikšti blogą nuotaiką, ar sielos skausmą. Vyrai skaudžiąsias emocijas parodo kitaip, tačiau ir jiems pasitaiko momentai, kuomet nenoromis ašaromis apsipila. Tokių momentų teko pergyventi ir man.

1917 metais tuo laiku, kai pirmajam pasauliniam karui besiartinant vokiečių karišKoji valdžia leido okupuotos Lietuvos atstovams suvažiuoti pasitarimui savo krašto reikalais Vilniuje, suvažiavimas įvyko rudenį, kuriame (suvažiavime) teko dalyvauti sykiu su kitais atstovais. Tuomet jau buvo beprašvintanti vilties aušrelė atgauti Lietuvos svajotą nepriklausomybę. Tame lietuvių sąskridy visų srovių vienbalsiai nutarta atstatyti demokratijos pagrindais tvarkomą ir vakarų kulturos siekiančią Lietuvos valstybę. Visų entuziazmas buvo pakilęs iki aukščiausiojo laipsnio, "Valio!" ilgai, ilgai aidėjo salėje, kaip sprendimas liko priimtas ir viešai perskaitytas. Tuo pačiu laiku Vilniaus lietuviai suvažiavimo dalyviams parengė vakarą su dainomis, vaidinimais, gal butų geriau pasakius, su patriotiškais perstatymais. Buvo, atmenu, scenizuojama giliai Lietuva, bepradedanti busti ir pakilusi pilna džiaugsmo, entuziazmo ir jėgos. Matėm gražių scenų, kurioje senas vaidyla pasokoja lietuviams apie senovės Lietuvą. Kunigo Bražio vaidinimui paruošta įspudinga, didinga kantata puikiai atlikta.

Tos scenos, ypač gi kantata darė nepaprasto, lietuvio sielą pagaunančio įspudžio. Pagaliau po didelių kančių, ilgų lukesčių suvarginta lietuvia siela mato, jeigu ne atstatytą Lietuvą, tai bent jos šešėlį; geroji viltis žibtelėjo jai žaibo staigmena ir jėga. Vieša, širdžiai brangi lietuvių daina Lietuvos sostinėje! Lyg tai butų suskaudusios, beveik sustojusios vilties lietuvio sielos sapnas. Bet tai ne sapnas, tai tikrenybė. Sieloje vyksta nepaprastas, grandiozinis išgyvenimas, susijaudinimas. Gyvosios, galingosios Lietuvos šešėlis. Tos malonios, savosios dainos. Lietuviai — iškilos šeimyninkai, lietuviai — pakviestieji iš visų Lietuvos kampų svečiai! Šiuo momentu nebuvo, turbut, lietuvio kuriam nebutų riedėję džiaugsmo ašaros per skrustus. Verkiau ir aš.

Kam lietuvių nežinomas yra musų dainius ir pranašas Maironis. Jis savo dainomis gražiąją Lietuvą, jos gamtą, dukras, dvasią. Jo dainos gražios pagaunančios širdį; jos aidėja skersai ir išilgai visos Lietuvos. Jis pranašystės dvasios pagautas, mums tebesant maskolių priespaudoj, skelbė Lietuva busianti laisva ir garsi. Jo dainas kartoja vaikai mokyklose, jas mielai dainuoja jaunimas. Jis visų gerbiamas ir mylimas. Ir štai po visą Lietuvą pasklydo žinia: Maironis rimtai serga; veliau. — Kauno ligoninėj mirė Maironis. Skaudi visai Lietuvai žinia. Susijaudinimas. Jo laidotuvių dieną Kauno bazilikoj susirinko žmonių gausybės. Pamladose dalyvauja prezidentas, valdžios aukštieji atstovai ir kiti; kariuomenė ir jos vadai palaiko tvarką gatvėse ir šventoriuje. Bazilika pasipuošė gedula bažnyčios viduje aukštas, didis katafalis, ant jo karstas su Maironio lavonu. Jį iš keturių pusių gaubia platus gedulos kaspinai. Apie katafalką ir ant altorių žeria žvakių kynelės; jos žiba, plasnoja, gedulą skelbia. Šventos giesmės, psalmės aidėja plačioj bazilikos erdvėje; jos dailios graudingos; jas gieda operos solistai. Žmonės susigraudinę "Amžiną atilsį" kalba ir dažnai meta žvilgsnius į karstą. Karstas gi su Maironio kunu aukštai iškeltas tarp žmonių apačioj ir bažnyčios puošnių skliautų. Musų dainius, tas, kuris savo dvasia ir idėjomis sujudino lietuvių sielas, savo dainomis lankėsi po kaimus ir laukus, mokyklas ir lietuvių namus, kuris žadino Lietuvos meilę ir mintį apie Dievą, dabar guli negyvas tarp žmonių ir aukštybės, tarp praeinamojo laiko ir amžinybės. Jo siela nukeliavo į amžinąją buveinę, mus paliko šioj žemėje. Realybė žemai, skelbiamos idėjos aukštai, amžinoji tiesa žmogui nepasiekiamose aukštybėse. Eina mintys viena paskui kitos, pinasi; tų minčių junginys — dainiaus, asmenybė. Jug mums visiems teks keliauti į amžinybę! Ar dainiaus idėjos įgaus galios Lietuvos sieloj ir istorijoj, ar jos nukelaius su juo į nepasiekiamas aukštybes ir paliks Lietuvą kam kitam valdyti? Kas bus su naujai gimusia Lietuva? Tokios kilsta mintys su jomis ir baimė. Graudu, liudna! Ir nepajunti, kaip rieda per skruostus liudesio ašaros.

Mūsų Moterys

MIDDLE-AGED PEOPLE are common offenders

If you're past 40, the chances are that your breath will be offensive oftener than that of a young person. Fermentation of tiny food particles caught by partial plates and dentures frequently cause this condition which you yourself may not detect but which is so offensive to others. Why not take the easy, pleasant precaution that so many fastidious people use to halt this fermentation—Listerine Antiseptic employed as a mouth rinse. It immediately makes the breath sweeter, purer, less likely to offend. Lambert Pharmacal Co., *St. Louis, Mo.*

Before Any Date Use
LISTERINE ANTISEPTIC
To Make Your Breath Sweeter

ŠALTIMIERO LIETUVIŲ DIENOS NAŠLIKĖ KONTESTANTĖ

Ponia Nellie Micevich

Įstojo į Našlikių Kontestą, gyvena 1916 So. Fourth St., Rockford, Ill. Tikisi laimėti Našliukių Karalienės vainiką ir $100.00 vertės rubų eilę per Šaltimiero Lietuvių Dienos Milžinišką parengimą Žaliame Oaks Darže prie 119-tos ir Archer Ave. Rugp. 31 ir Rugs. 1 d. Labor Day.

Tą diena rinksime ir dvi garbės palydoves kurias apdovanosime po $50.00 vertės rubų eilėmis.

Žygiuoja Našlikės!! Žygiuokite ir jųs į Lietuvių Dienos Parengimą!!

("Draugas" Acme telephoto)

Chicagietė Abbie Cantrill (kairėj), kuri ištekėjo už leit. J. Rockefeller Prentice (dešinėj), mirusio milijorieriaus John D. Rockefellerio anūko. Leit. Prentice tarnauja Camp Forrest, Tenn.

APSAUGOS BONAI KAS REIKIA ŽINOTI

Apsaugos bonai

Kl. Ar vaikai gali pirktis Apsaugos Taupymo Stampių?

At. Taip. Šimtai tukstančių Amerikos vaikų perka tokias stampes reguleriai.

Kl. Kodel reikia vaikus paraginti pirktis Taupymo Stampių?

At. Delto, kad jie įrašo savo vardus į Roll of Honor tų amerikiečių, kurie parodo diktatoriams, kad Amerika yra vieninga ir kad ji nesvyruoja savo laisvės išlaikyme.

Kl. Kai vaikas priperka stampių tiek, kad jas gali išmainyti į boną, tai ar jo boną galima išrašyti ant jo vardo?

At. Taip. Nepilnamečiai gali turėti boną. Daugelis tėvų savo bonus užrašo ant vaikų vardų, kad jie vėliau turėtų kuo tęsti savo mokslą.

Asthma Mucus Loosened First Day
For Thousands of Sufferers

Choking, gasping, wheezing spasms of Bronchial Asthma ruin sleep and energy. Ingredients in the prescription **Mendaco** quickly circulate through the blood and commonly help loosen the thick strangling mucus the first day, thus aiding nature in palliating the terrible recurring choking spasms, and in promoting freer breathing and restful sleep. **Mendaco** is not a smoke, dope, or injection. Just pleasant, tasteless palliating tablets that have helped thousands of sufferers. Printed guarantee with each package must satisfy completely or money back. Ask your druggist for Mendaco today. Only 60c.

Naudokitės pilnesniu "Draugo" patarnavimu

Ar reik pašto ženklelių? Ar norit registruoti laišką, pirkti "Money Order", adresuoti siuntinius? Kreipkitės į "Draugo" raštinę!

Ar reik notaro parašo ar ba antspaudos? Ar gavote iš valdžios kokias nors blankas, kurių visiškai nesuprantat? Kreipkitės į "Draugo" raštinę!

Ar reik kokio nors vertimo anglų ar lietuvių kalboje? Kreipkitės į "Draugą" 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill, Canal 8010

Did "Diamond Jim" Have Stomach or Ulcer Pains?

It is hardly likely that Diamond Jim Brady could have eaten so voraciously if he suffered after-eating pains. Sufferers who have to pay the penalty of stomach or ulcer pains, indigestion, gas pains, heartburn, burning sensation, bloat and other conditions caused by excess acid should try a 25c box of Udga Tablets. They must help or money refunded.

Listen to
PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST
Every Saturday, 1:30 to 2:30 P.M.
STATION WHIP
1480 kilocycles
(First Station on Your Dial)
Featuring a program of Yugoslav Folk Music

Dienrascio "Draugo"
25METU JUBILIEJAUS
PIKNIKAS
"DRAUGO" MAŠINŲ FONDUI

VISI NUOŠIRDŪS "DRAUGO" PRIETELIAI PLATINA IŠVAŽIAVIMO BILIETUS

LABOR DAY
Rugsėjo-Sept.
1 d., 1941

NEVIENAS SKAITYTOJAS GRAŽINO NET KELETĄ BILIETŲ KNYGUTES

VYTAUTO PARKE

Prie 115-tos Gatvės Tarp Crawford ir Cicero

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valsytbėse: Metams — $6.00; Pusei Metų — $3.50; Trims Mėnesiams — $2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei Metų — $4.00. Pavienis numeris — 3c.

Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvių katalikų dienraščio "Draugo" rėmėjams ir skaitytojams siunčiu sveikinimus ir geriausius linkėjimus!

Jūsų dienraštis ne vien tik patarnauja skaitytojams, informuodamas apie įvairius katalikams įdomius dalykus, bet nurodo tikėjimo tiesas, gina ir saugo jas nuo amžinojo išganymo priešų.

Daugeriopai tepadaugėja jūsų katalikiško dienraščio skaitytojų skaičius!

✠ AMLETO GIOVANNI CICOGNANI,
Laodicea Arkivyskupas,
Apaštališkas Delegatas

Bendradarbiavimas

Primygtinai įrodinėdamos, kad Lietuvoje vykstąs bendradarbiavimas "Naujienos" klausia, "kur yra to 'bendradarbiavimo' su naciais riba? Ir štai, girdi, toji riba "turėtų būti tokia: Lietuvos teisė laisvai spręsti savo likimą", nes "kai tik pasirodo aišku iš Hitlerio arba jo komisarų, pareiškimų ir darbų, kad naciai šitos teisės nepripažįsta, tai visoks kooperavimas su jais darosi Lietuvai ne tik bergždžias, bet ir žalingas".

Pirmiausia neaišku, kaip galima atriboti bet kokį su bet kuo bendradarbiavimą tautos teise laisvai apsispręsti, o antra, jei tai ir būtų įmanoma, bendradarbiavimas su naciais, jei jis nesveikas dabar, juo labiau jis būtų žalingas tada, kai Lietuva laisvai spręsdama savo likimą imtų su jais kooperuoti.

Bendrai, "Naujienos" labai daug kalba apie faktus, kurie rodą, kad kai kurie asmenys nueję "pusėtinai toli", bet tų faktų dar nepadavė. Nebent laikraštis pamiršta, kad prievartos keliu išgaunamos nuolaidos nėra bendradarbiavimas.

Sakysim, plėšikas, su ginklu rankoje, priverčia pilietį išmušti kieno nors langą. Nejaugi ir tai būtų galima pavadinti bendradarbiavimu su plėšiku? Paskutiniuoju laiku padėtis Lietuvoje kaip tik ir atrodo esanti panaši.

●

Ukrainos kviečiai

Visi daviniai, diplomatiniai ir kariniai, rodo, jog Rusijos-Vokietijos karas pradeda rodyti persvaros žymių Vokietijos pusėn.

Tiesa, naciai jau nebeveda staigaus karo. Dabartinė jų strategija pasuko kita linkme — jie stengiasi apsupti kuo daugiausia raudonosios armijos būrių ir paskirai juos sunaikinti, nes pagaliau vokiečiams ne taip svarbu pereiti plačius žemės plotus, kaip sovietų kariuomenės disintegracija.

Paskutiniuoju laiku didžiausi karo veiksmai vyksta pietinėje Ukrainoje, kur vokiečiai, matomai, nori dar suskubti užimti nenupiautus kviečių laukus.

Tačiau, kad vokiečiams iš to būtų daug naudos sunku tikėti, nes reikia manyti, kad jau šiuo metu prinokusius kviečių laukus rusai, jei nesuspėjo nupiauti, tai pasitraukdami sunaikins. Dėl kviečių netekimo Rusijai nesusidarytų nepakeliami nuostoliai, nes maistui rusai daugiausia naudoja rugius, kurie auga šiaurėje.

Bet strateginiai ir moraliai rusų nuostoliai Ukrainos netekus būtų milžiniški. Čia sukoncentruota gyventojai, čia svarbieji Juodosios jūros uostai, čia išvystyta geležies kasyklos ir milžiniškos elektros pajėgos stotys. Todėl tenka tikėti, kad Odesoje, Nikolajeve ir kitose svarbesnėse Ukrainos vietose rusai laikysis iki paskutiniosios.

●

Nepatinka

Dėl susidariusios pas lietuviškuosius komunistus karštligės "Lietuvių Žinios" rašo:

"Kiek isteriško pykčio išlieja bolševikų laikraščių redaktoriai ant galvų tų žmonių, kurie pranešinėja Amerikos lietuvių spaudai tik plikus faktus iš lietuvių gyvenimo bolševikų okupacijoje.

"Negalėdami užginčyti ir nuneigti pranešamų faktų tikrumą, stengiasi apmurzinti ir iškoneveikti patį pranešėją.

"Vietoje pasmerkti piktus darbus, pav. nekaltų žmonių nužudymą, bolševikiškieji redaktoriai stengiasi visus tuos pranešimus apšaukti — vokiečių propaganda, lyg tuo visos padarytos bolševikų blogybės Lietuvoje savaime nyksta.

"Nužudymas liks nužudymu kaip mes apie jį bekalbėsime. Toks lengvas bolševikų atsinešimas prie visokių piktų darbų ir noras užmerkti akis prieš visokias blogybes išduoda juos pačius, kad jie solidaruoja nusikaltimui.

"Moderniškoje teisinėje valstybėje baudžiamas ne tik tas kuris atliko piktą veiksmą, bet ir tas kuris pritaria pikto darbo įvykdymui.

"Lietuviškieji bolševikai žino, kad jiems nereiks čia už tą solidarizavimą nusikaltimui atsakyti, todėl jie tokie drąsūs visoms savo "tavorščių" piktadarybėms.

"Bet tegul neužmiršta sovietiškų budelių — iššudžiusių tūkstančius mūsų tautos brolių Lietuvoje, palaikytojai ir draugai, kad už piktus darbus yra ne tik fizinė, bet ir moralinė atsakomybė. Tautos prakeikimas kris ant tų išgamų galvų ir nekaltai pralietas brolių kraujas šauksis atkeršijimo į patį dangų. Neturės savo sieloje ramybės visi bolševikiškųjų budelių draugai, kurie šiandien vienu ar kitu būdu remia savo sėbrų piktus darbus.

"Gal neužilgo ateis laikas, kada Amerikos lietuviai iš savo giminių pradės gauti laiškus, su pranešimais apie bolševikų nužudytus arba ištremtus brolius, seseris, tėvus ir giminaičius.

"Kur tada lietuviškieji bolševikai paslėps savo akis, nes tų giminių laiškus nebepavadinsi hitleriška propaganda. Kol ateis tas laikas, kada bus laisvas susirašinėjimas su Lietuva, reikia manyti, kad bolševikų būriai sutirps Amerikoje, kaip pavasario sniegas. Dabar jau ne be kas beliko iš tos triukšmingos armijos, o kaip Stalino vergų kolonos išsisklaidys po Sibiro stėpes, tai jokiu cementu bolševikai nebesulipdys savo kolonų Amerikoje."

●

Nekviesti svečiai

Apie vokiečių okupaciją "Garsas" pastebi:

"Vokiečiai Lietuvoje jaučiasi, kaip tikri šeimininkai. Jie paskelbė civilinį režimą, paskyrė komisarus. Vokiečiai sakosi globosią lietuvius ir įspėja, kad jų gerovė rišis su ištikimybe ir paklusnumu naujam režimui. Iš viso ko išrodo, kad vokiečiai visai nemano suteikt Lietuvai pilną laisvę ir nepriklausomybę, nors lietuvių tauta pilnai įrodė, kad ji gali pati save valdyti ir progresuoti. Taigi tautos kovų kelias toli gražu dar neišeitas. Vienok nežiūrint visų kliūčių ir sunkenybių tauta nenurims iki ji neatsieks pilnos laisvės ir nepriklausomybės."

●

Ir liūdna ir keista – – –

Rašydamas apie esamąją padėtį Lietuvoje "Darbininkas" pastebi:

"Buvusi laisva Lietuvos valstybė." Apie būsimąją nė neprisimenama.... Ir liūdna, ir keista. Tiesa, dabar karo padėtis; Lietuva bolševikų beveik sunaikinta; visur netvarka ir suirutė; inteligentija dalinai likviduota, dalinai pakrikdyta; tvarkai užvesti prireikė vokiškos organizuotės ir t. t. ir t. t. Be to, dienraščio "Į Laisvę" žodžiais kalbant, štai kokia padėtis atsiskleidžia:

"Lietuviai kaip vienas susiklausydami grįžta prie darbo, prie tvarkos. Mūsų akys šviesesnės ir veiduose matyti šypsena. Bet kurie laikini sunkumai nėra sunkumais. Dabar viskas lengva, nes žinai, kad rytą kėlęs būsi namuose ir vakare tikrai grįši namo. Tas nuolatinis netikrumas, tas žvėriškas elgimasis su žmogumi mūsų jau nebepersekioja."

"Suprantama, kad ištrūkusiam iš pragaro bet kas yra gera. Ir skaistykla atrodo kaip rojus. Be to, masinama viltimi, kad "lietuvių tauta.... liko įtraukta į Europos tautų bendruomenę, o jos likimas sujungtas su visų kitų Europos tautų likimu, kurioms, karui pasibaigus, prasidės naujas gyvenimas naujais pagrindais tvarkomoj naujoj Europoj."

"Nebe pirmą kartą girdime apie būsimąją Europos tautų santvarką. Gal tektų ja ir susižavėti, jei žinotume, ar bent apytikriai suvoktume, kokia toji santvarka bus. Bet nieks nesiima to išaiškinti. Tad dėl miglotų idėjų ar dėl tuščių kad ir gražių žodžių sielotis netenka. Tačiau yra vienas žodis, tokiu stambiu turiniu našus, kad dėl jo ne tik sielojamasi, bet ir gyvastį atiduodama. Tas žodis tai — nepriklausomybė. Ar jį pradedam pamiršti, ar neišdrįstam ištarti,"

("Draugas", rugpiūčio 18 d., 1916 m.)

Rusai sulaikyti Galicijoje. Vokiečių-austrų kariuomenė sulaikiusi rusus Galiicijoje... Rusai taip pat atmušti šiaurėje nuo Dniepro upės... Visu frontu Galicijoje seka artilerijų dvikova...

●

Rusai žudą savo kareivius.... Grįžę iš rusų fronto žmonės pasakoja, jog rusų vadovybė kai kuriais atvėjais artilerija apšaudanti besitraukiančius savo kareivius... Rusija giriasi turinti perdaug kareivių todėl jų ir nesigailinti...

●

Laukiama visiško Austrijos puolimo... Visa Prancūzija laukia su nekantrumu Austrijos puolimo... Prancūzai mano, jog Austrija nebegalėsianti ilgai kariauti ir suklupsianti panešusi baisėtinus nuostolius Italijos ir Rusijos frontuose...

●

Anglijai paskolins $250,000,000.... Jungtinių Valstybių bankai pasižadėjo Anglijai paskolinti $250,000,000... Paskolos sudarymu rūpinasi bendrovė "J. P. Morgan ir Co."...

●

Mokykloms paskirta $17,804,531.... Pereitais metais Chicagoje apšvietai išleista 17,804,531 dolerių....

●

Rusai mušasi su žydais... Užvakar Maxwell gatvės apylinkėse susimušė rusai su žydais... Muštynės kilo vien tik dėl aklos vienos tautos prieš kitą neapykantos... Muštynių metu vienas žmogus užmuštas ir keletas sužeistų...

●

Miltų ir kviečių kainos krinta.... Pastaromis dienomis miltų ir kviečių kainos vėl pradėjo kristi... Gal būt ir duona taip greit nepabrangs.....

Po svietą pasidairius

Pranešama, kad Kanadoj vienos balšavikiškos gazietos redaktoriai kas rytą atsisuka į Maskvos pusę(kaip musulmonai į ryto saulę) ir meldžiasi:

Ak, tu Staline didingas,
Kaip čia skusti žmonėms
vilnas.

Mano delnas rodo, kad dabar ir Stalinas kas rytas ir vakaras klupo atsigrįžęs į vakarus (į Ameriką) ir aukštai iškėlęs rankas su didžiausia baime meldžiasi:

Ak, tu mielas kapitale,
Gelbėk mane, ba jau galas...

Aną dieną vienas balšavikų barabančikas užbarabanijo tokį patriotizmą: "Lietuva buvo, Lietuva ir bus."

Aišku, tavorščiai. Nepasmaugė jos Rusijos carai, dabar tos pat Rusijos balšavikai, kurie jau, kaip ir carai, buvo įvedę savo drūką, savo pinigus, savo pašto markes, net pašto stotis jau buvo rusiškai rašomos, nepasmaugs jos ir hitlerininkai.

Lietuva buvo ir bus!

Žmogus, kuris kalba tai, ką mano — kvailas. Žmogus, kuris kalba ne tai ką mano — melagis. Žmogus, kuris nekalba tai ką mano — diplomatas. Žomgus, kuris mano apie, ką kalbą — išminčius. Žmogus, kuris nemano apie tai ką kalba— visuomenės veikėjas. Žmogus, kuris visuomet tik kalba ir kalba — ne žmogus, bet . . . boba.

Kokiam žmogui tamsta priklausai?

"Tula motinele, iš Mahanoy City, yrėsi prieš savo kumą apie jos 16 metinį sūnelį sekančiai: — "kokis tai smart tasai mano sūnelis; aną vakarą cigarštory išgrajino jis ant kaulelių net du dolerius." (Saulė).

Spicpirvirvio Dumkos

Gražumas daugiau padaro negu auksas.

Vienas laikraštis klausia "Delko Hessas skrido į Škotiją?"

Kam klausi: dėlto, kad lėktuvas jį ten nešė.

Rašo Andrulis, rašo Pruseika, rašo Jagminukas, rašo Abekukas — ir nei vienas nesiruošia važiuoti Maskvon Stalinui padėti! Tai tokia jų "tėvynės" meilė?

Balšavikų visų galų suirimo konferencijos visais galais suiręs šaukėjas šaukia: "Pasaulis tvarkysis pagal biologijos mokslą."

Gal todėl irtdraugučiai Lietuvoje ir elgėsi kaip žvėrys? Gydytojau, pabandyk susipažinti kiek su humanizmo mokslu!

Galingas Hitleris, matyti, išsigandės lietuvio Škirpos: jis važiavo Kauno pamatyti, o Škirpos neleidžia.

Gal atsimena, kaip kunigaikštis Vytautas visą kryžiokų armiją sykį paklojo su mistru von Jungingenu?

"Amerikiečio rolė šioje dviejų diktatorių (Hitlerio ir Stalino) kovoje prilygsta rolei gatvės žiurovo, kuriam pasitaiko matyti kovojančias dvi gengsterių grupes," sako Clevelando Lietuvių Žinios.

Nei pridėt, nei atimt — ir žiurovas, be abejojimo, pribaigs pasilikusį, nes abieji yra aršūs doro gyvenimo ir demokratijos priešai.

RADO NAUJUS ŠEIMININKUS

("Draugas" Acme telephoto)

Smolensko pabėgėliai, pó kautynių sugrįžę į savo miestą, randa kitus šeimininkus — vokiečius. Viena gatvės puse eina pabėgėliai, o kita vokiečių kariuomenė.

Alia Rachmanova

Studentai, Meilė Ir Čeka

Romanas iš Rusijos revoliucijos laikų

Išvertė **Ant. Pauliukonis**

II. TOMAS

(Tęsinys)

— Ania, nu, kaip einasi Volodiai? Ar jam jau geriau?

— Taip, jau kiek geriau. Aš jam daviau jau ir buljono! — atsišaukia jo žmona visu balsu, kad tas galėtų suprasti.

— Kaip tu jautiesi? — šaukia verkdama mano mama tėveliui.

Gerai, gerai! rėkia tėvelis atgal.

— Mes tau atnešėm čiužinį, antklodę ir valgio! — šaukia motina toliau.

— Ačiū, — atsišaukia tėvelis.

Ir paskum nutylam. Ir ką turim daugiau pasakyti?

— Ania! Tu!.... Ničevo!.... Tik neverk, nusiramink! — girdėti advokato balsas.

— Na, o kaip jums einasi? — klausia mūs tėvelis.

— Charašo, charašo! — atsakome.

Paskum užstaugia kareivis:

— Pasimatymo laikas pasibaigė! Marš! Išsiskirstyti!

Areštuotuosius nuveda.

— Tesaugoja jus Dievas! — dar šūktelia mums tėvelis.

— Tesaugoja jus Dievas! — dar šūktelia mums tėvelis.

— Ania, Ania! — pravirksta advokatas ir stipriai įkimba rankomis į grotų virbus; bet jį nustveria kareiviai ir išvelka jėga. Skubiai paliekame ir mes tą kambarį.

Rugpiūčio 23 d.

Pasakojama, kad studentas Kannegiesseris nužudė Petrapilio čekos viršininką, norėdamas tuo būdu atkeršinti už bolševikų nužudytą savo draugą. Dabar bolševikai į tą teroristinį aktą, kaip jį kad vadina, atsakė tūkstančiais sušaudymų. Mūsų čekistų vyresnysis vienam susirinkime paskelbė, kad dabar kiekvieno miesto, kiekvieno kaimo esanti pareiga, kaip revanšas už draugo Urickio mirtį, išsaudyti po kelis tuzinus buržujų. Dėl to mes visai persigandom ir įkritom į desperaciją. O ką, jeigu ir tėvelį areštavo ir paėmė įkaitu už tą užmuštą Petrapilio čekistą? O jei ir jis yra įskaitytas į tų tuzinų skaičių? Kad tik kur nors sustverčiau Grizeldą! Gal ji dar galėtų tėvelį išgelbėti!

Rugpiūčio 24 d.

Mūsų visos pastangos vis dar neduoda jokių vaisių. Maistą, kurį nunešame tėveliui, dar vis tebepriima, todėl manome, kad jis dar tebėra gyvas. Šiandien advokato Bykovo žmonai pasakė, kad jam jau gali daugiau nenešti, nes jis išvežtas į Jekaterinburgą. O po pietų jo pavardę radome atspaustą laikrašty, įtrauktą į sąrašą iš mūsų miesto sušaudytų buržujų, kurie buvo paimti "įkaitais už draugo Urickio mirtį Petrapily." Sąraše buvo laikinai surašytos 25 pavardės, tarp jų ir Vadimo tetos. O kiek ji su savo mirusiu vyru, kaip įsitikinę socijalistai revoliucininkai, kovojo, kiek stengėsi, kad bolševikams pasisektų padaryti revoliuciją ir išeiti nugalėtojais! Bet dabar ir ji pati gavo paragauti to savo darbo vaisių. Tarp sušaudytųjų yra ir Tolios Dvoržeckio tėvas, nors jo sūnus dabar taip pat čekistas. Ar jis negalėjo jo išgelbėti, o gal nenorėjo? Sąraše buvo ir vienas mūsų fakulteto studentas, vargšas Miša Tuganovas. Bet tėvelio pavardės ten dar nebuvo. Todėl mes lengviau atsikvėpėme.

Rugpiūčio 25 d.

Tėvelis jau vėl namie. Bet jis visai nepanašus į žmogų, tai tik šešėlis. Jis nieko nešneka, ir mes taip pat nesistengiam jo visokiais klausinėjimais varginti.

Tai buvo vakar, maždaug apie antrą valandą nakties. Tik staiga sučirškė skambutis. Ach, tas naktinis skambutis dabar mums jau įgriso iki gyvo kaulo. Tai tikra mūsų gyvenimo pabaisa! Aš nuėjau atidaryti. Ant slenksčio stovėjo Grizelda ir, kaip maža mergaitė, vedėsi už rankos paėmusi tėvelį. Jis buvo išbalęs kaip mirtis, be kepurės, tik su naktiniais marškiniais ir šlafroku.

Grizeldos veidas spindėjo džiaugsmu, šiuo momentu ji buvo be galo graži.

— Štai, Alia! — tarė ji, — štai, pasiimk savo tėvelį! Minutė vėliau — ir jį būtų sušaudę. Aš ką tik buvau perskaičiusi sąrašą tų, kuriuos turėjo sušaudyti, ir norėjau susirasti, ką galėčiau pati . . . — bet čia ji nutilo ir, kiek palaukusi, vėl ėmė pasakoti toliau: — ir, štai, randu: "Rachmanovas." Ką, ar daktarą, klausiu, nejau? Aš kaip pablūdusi nubėgau į apačią ir atėjau kaip tik pačiu laiku, nes jūsų tėvelį jau vedė iš kameros į ekzekuciją. Aš nubėgau pas draugą Biegunovą ir jam papasakojau, kad jūsų tėvelis mane kadaise išgelbėjo, būtent, kai mane rengėsi areštuoti, ir ėmiau prašyti, kad jį paleistų. Ir, štai, dabar galite juo džiaugtis! — — —

(Bus daugiau.)

A. L. R. Katalikų Federacijos

Kongreso Rezoliucijos

(Tęsinys)

IV. LIETUVOS DIDVYRIAMS

Amerikos Lietuvių R. Katalikų Federacijos 28-sis kongresas, įvykęs 1941 m. rugpiūčio 7 d. Marianapolio Kolegijoje, Thompson, Conn.

su pagarba lenkia galvas žuvusiems už Tėvų Žemės laisvę broliams, karštai prašydami Viešpaties Dievo priimti jų gyvybės auką už savo šalį, kaip atsilyginimą už visos Lietuvių tautos kaltes, kaip kankinių karžygiškosios meilės Dievui ir Tėvynei įrodymą, per mirtį įėjusių į Tautos ir Dievo garbę;

su pasitenkinimu ir pritarimu sveikina gyvuosius Tėvų Šalies Didvyrius, žaizdomis ir skausmu sutraukusius žiauriausios rusų komunistų Tėvynei uždėtus vergijos pančius;

su karšta meile ir skaidria viltimi sveikina Tėvų Šalyje išlikusius gyvus Sesutes ir Brolius, ir visus, kurie Sibiro tundrose, Kirgyzų stepėse, Astrahanio tyruose ir kitur pergyvena baisias kančias;

ir šis Federacijos Kongresas pareiškia:

Amerikos organizuoti lietuviai katalikai, atskiros lietuvių šeimos ir pavieniai žmonės nuoširdžiai padėsime atkurti sunaikintą dvasinę, mokslinę, kultūrinę bei medžiaginę Lietuvos gerovę, kongresas užtat visus lietuvius kviečia —

ryžtingu darbu ir gausia auka
padėti Lietuvai nugalėti vargus!

V. AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKLA

Kongresas, išklausęs red. Juozo B. Laučkos pranešimą apie Amerikos lietuvių katalikų centralinų organizacijų ir lokalinių draugijų veiklą, aiškiai pastebi, kad nė viena mūsų organizacija dar toli gražu nėra išaugusi savo narių skaičiumi, turtu ir veikla taip, kaip, atsižvelgiant į katalikų visuomenės gausingumą, galėjo išaugti. Dėl to Kongresas energingai šaukiasi į dvasios vadus ir į visuomenės veikėjus kreipti didžiausio dėmesio į musų organizacijos padėtį ir visomis galimomis priemonėmis joms gelbėti išaugti į tokį ūgį, kurs prilygtų katalikų visuomenės ūgiui. Turint galvoj dar ir tą faktą, kad nuo mūsų organizuotumo ir vieningumo labai daug pareis ir tautos sąjudžio dėl Lietuvos atstatymo sėkmingumas, juo labiau tenka susirūpinti, kad augtų nariais, turtu ir veikla ir Lietuvių R. K. Susivienymas Amerikoje, ir Lietuvos Vyčių, ir LDS, ir Moterų Sąjunga, ir Lietuvių Kat. Studentų-Profesionalų Sąjunga ir kitos mūsų organizacijos ir draugijos. Dėl to kongresas ragina Federacijos valdybą, kad ji, rasdama galimumų, priimtų referento pasiūlymą statyti visuomeniniam darbui tris asmenis, kurių vienas būtų nuolatinis keliaujantis organizatorius, antras rūpintūs jaunimo sūburimu į galingas lietuvių jaunimo organizacijas, trečias dirbtų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo darbą.

VI. PADĖKA CENTRO VALDYBAI

28-sis Federacijos Kongresas, išklausęs Centro Valdybos veiklos pranešimus-raportus apie iškeltus ir pradėtus žygius, priima ir **nuoširdžiai dėkoja Federacijos Centro Valdybai** už išvystytą veiklą, susirūpinimą Lietuvos likimu, organizuojant Amerikos Lietuvių Tarybą bei Lietuvai Gelbėti Fondą, už visą nuoširdų darbą Bažnyčios, Lietuvos ir mūsų Tautos naudai.

VII. LIETUVOS REMIMO REIKALU

28-sis A. L. R. K. Federacijos Kongresas, apsvarstęs Tėvų Žemės ir savo giminių apverktiną būtį, vargo gyvenimą, netikrą rytojų ir eibes pavojų Tautai Lietuvoje, visus **kviečia darbu ir auka padėti Lietuvai**, siūlydamas sekančius, dabar prieinamus būdus:

1. **Atsimindami, jog daugybė mūsų artimiausių giminių Lietuvoje paliko be reikalingiausių gyventi reikmenų ir maisto, jog Lietuvos bažnyčios tapo komunistų apiplėštos, katalikiškos mokslo, labdarybės įstaigos sunaikintos, vienuolynai suardyti, valdžios įstaigos, spaustuvės etc. komunistų išvogtos, — tuojau kiekvienas lietuvis amerikietis tepadaro savo testamentą**, o jei yra jį pirmiau padaręs, teprideda prie jo priedą, **užrašydamas po savo mirties turtų dalį pasirinktoms įstaigoms, ar giminėms paremti.**

2. **Visos lietuvių šeimos teatidaro atskirą taupomąją sąskaitą, iš kurios, kai tik bus galima, jie patys, ar per Lietuvos Vyriausybės įstaigas, sušelps savo artimiausius gimines.**

3. Visi lietuviai prašomi stoti Lietuvai Gelbėti Fondo nariais, aukojant bent $1.00 metams.

4. Per vienus metus taupyti rūbus ir panešiotų nesunaikinti, nes po karo Lietuvoje rūbų ir už pinigus nebus galima gauti. Kai tik atsidarys į Lietuvą pašto keliai, — pasiūskime giminėms rūbų.

5. Ruoštis naujam darbui į pokarinę Lietuvą, kad savo mokslu ir amatu padėtume jai susitvarkyti.

6. Per Amerikos ir Tarptautinį Raud. Kryžių siųsti Lietuvai galimą paramą.

VIII. LIETUVIŠKOS KNYGOS REIKALAS

Kongresas atkreipė rimto dėmesio į kun. J. Prunskio referate patiektas mintis lietuviškosios knygos leidimo ir platinimo reikalu ir nutaria — prašyti Tėvų Marijonų, kad jie, kooperuojant visiems Amerikos lietuvių katalikų laikraščiams ir Federacijos centrui, imtųs vadovauti lietuviškos knygos leidimo ir platinimo darbo. Atsižvelgiant į kritišką lietuvių tautos būvį, kuris ir lituvių knygų leidimą ir plitimą skaudžiai palietė ir, atsižvelgiant į knygų svarbą, reikia, kad, kaip ir anais spaudos uždraudimo laikais Lietuvoje, atsirastų pasišventėliai knygnešiai. Ir kongreso dalyviai yra įsitikinę, kad jie atsiras, jei tik vadai savo iniciatyva ir darbais uždegs plačiąsias mases lietuviškos knygos meile.

IX. AMERIKOS LIEETUVIŲ REIKALAI

1. **Mokykios ir Moksleiviai.** 28-sis Federacijos Kongresas, įvykęs rugpiūčio 7 d. 1941. apsvarstęs esamą Amerikos lietuvių katalikų mokyklų būtį, sunkenybes bei pavojus, nutarė: pirmiausia padėkoti plačiai Amerikos lietuvių katalikų visuomenei ir jauniems tėvams, kurie savo aukomis ir vaikučių leidimu į lietuviškas mūsų parapijų mokyklas, jas palaiko ir stiprina; antra, Bažnyčios ir Tautos idealų vardu Federacijos Kongresas prašo visus lietuvius tėvus leisti visus savo vaikučius, kiek gali, į lietuvių katalikiškas mokyklas.

2. 28-sis Federacijos Kongresas, gerai suprasdamas apšvietos būtinumą priaugančiai kartai ir matydamas iš įvairių aukštųjų mokyklų pranešimų spaudoje bei gyvenime katalikiškų aukštųjų mokyklų: kolegijos, akademijų ir high schoolių padarytą žymią pažangą, organizuotų Amerikos lietuvių katalikų vardu dėkoja visų šių mokslo įstaigų vadovybėms už įdedamą triūsą, pinigą, vargą ir pasišventimą moksiui, o visus moksleivius ir studentus ragina savose lietuviškose mokslo įstaigose baigti paruošiamąjį gyvenimui darbą, visus gi tėvus, kurie išsigalėtų siųsti jaunimą į lietuviškas katalikiškas mokslo įstaigas, nuoširdžiai prie to skatina.

3. **Parapijos.** 28-sis Federacijos Kongresas, džiaugdamasis naujomis besikuriančiomis parapijomis, skatina visus kolonijų lietuvius šiais mūsų tautai pavojingais laikais, dėtis prie vietos lietuvų parapijos, paremti ir pastiprinti jos gyvenimą, nes tik per parapijas šviečia tautai skaidrios ateities viltis.

Tenelieka nė vieno lietuvio kataliko už mūsų parapijų ribų. Tegu nei vienas lietuvis nevergauja nepaisymo naudai, ar kuriems asmeniškumams: visi priklausykime savo kolonijos lietuvių katalikų parapijai.

4. **Pomokyklinis jaunimas.** 28-tasis Federacijos Kongresas, rasdamas stambią mūsų gyvenime spragą, kad daugelyje kolonijų pomokyklinis jaunimas nebesideda prie L. Vyčių ar kitų lietuviškų vietos, ar centrinių, mokslo ir dvasios vadus, kunigus, mokytojus, vargoninkus, visuomenės veikėjus, susitarus vietoje, suglausti su visa lietuvių kolonija pomokyklinį jaunimą, organizuojant chorus, vaidybos ratelius, sporto klubus, praktiško gyvenimo, ar amatų kursus, literatų ir žurnalistų kuopas, duodant darbo apšvietos, meno, sporto, gailestingumo, atvangos, socialio veikimo srityje, nes tik veikla žavi jaunimą, — žodžiai jo nepatraukia.

Partizanų žygiai

Kulautuva, žinoma kauniečių vasarvietė, pirmąsias karo dienas pergyveno nervingai. Nors didesnių raudonarmiečių dalinių ir nebuvo, bet susirėmimo su vokiečių šarvuočiais būta nemaža. Namai nuo karo nenukentėjo. Pirmąją karo dieną pradėjo veikti lietuvių partizanų būriai, kurie dar labiau krikdė sąmyšio apimtus raudonarmiečius. Netrukus pradėjo veikti paštas, policija, vietos apsaugos štabas, kooperatyvo krautuvė. Šauliai įsteigė valgyklą. Visi džiaugėsi, išsivadavę iš bolševikų vergijos. Žmonių nuotaika gera ir darbinga.

KOVOS PRIE DARSŪNIŠKIO

Darsūniškis (Alytaus ap.) nors ir toli nuo didžiųjų kelių, bet būdamas tarp miškų smarkiai nukentėjo nuo sumuštų ir pakrikusių "nenugalimosios" raudonosios armijos dalinių, kurie iš Suvalkų pusės per Nemuną kėlėsi Darsūniškio pusėn. Ties Darsūniškiu jų persikėlė smulkių ir didesnių būrių. Nuo mažesniųjų gynėsi partizanai, bet persikėlus didesniam daliniui, apie 3000 žmonių ir įsistiprinus apylinkėje, partizanams teko pasitraukti. Birželio 27 d. raudonuosius vokiečiai sutriuškino. Miškuose klajojantieji raudonarmiečių būriai plėšia ir žudo vietos gyventojus. Su raudonarmiečiais slapstėsi ir vietiniai komunistai, kurie taip pat terorizavo gyventojus.

Mylėk savo artimą, kaip pats save. — **Kristaus žodžiai.**

RUGPIŪČIO MĖNESIO
IŠPARDAVIMAS
BUDRIKO KRAUTUVĖJE

PASIRINKIMAS DIDELIS
Rakandų – Pečių – Šaldytuvų – Skalbiamų Mašinų ir Dulkių Valytojų

Prieinamos Kainos

Lengvais Išmokėjimais

JOS. F. BUDRIK
Furniture House
3409-11 S. Halsted
Tel. Yards 3088

PASKOLOS — namams statyti, remontuoti ar pirkti. Ilgametis Išmokėjimo Planas.

VASARA JAU ČIA — DABAR LAIKAS PIGIAU IR PATOGIAU STATYBOS DARBUS ATLIKTI

Tapkite Finansiniai Nepriklausomi!!!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indeliai rūpestingai globojami ir ligi $5,000 apdraustі per Federal Savings and Loan Corporation. Mokame 3½%. Pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

MŪSŲ PASITIKĖJIMO IR ISTVERMĖS REKORDAS

45 Metai Sekmingo Patarnavimo, Nenuskriaudžiant Nei Vieno Klijento!

Keistuto Savings and Loan Association yra žymiausia, seniausia ir tvirčiausia lietuvių finansinė įstaiga.

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N.
Tel. CALumet 4118
3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Jos. M. Mozeris, Sec'y.

CHURCHILL SVEIKINA ROOSEVELTĄ

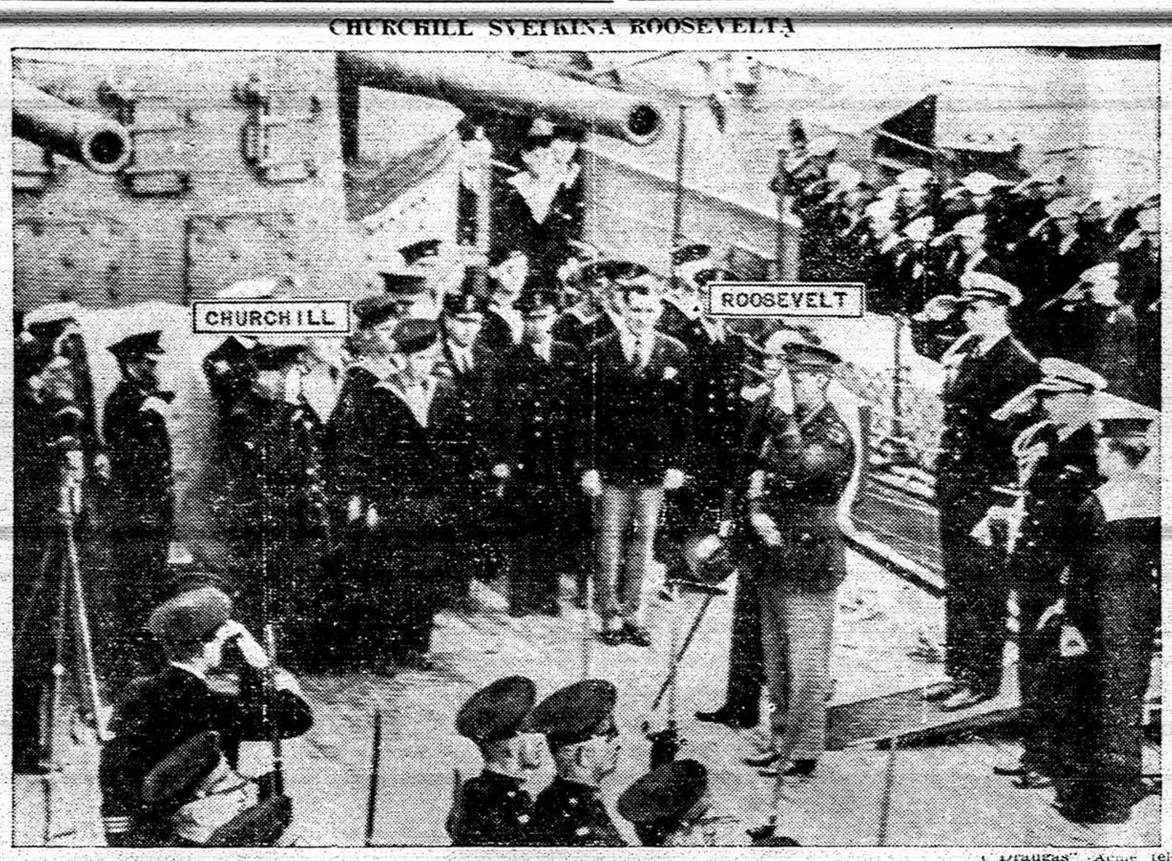

("Draugas" Acme telephoto)

Churchill, Anglijos premieras, (kairėj) sveikina prez. Rooseveltą ir jo sūnų Elliotą, įžengusius į Anglijos laivą Prince of Wales. Už prezidento stovi kitas jo sūnus Franklin.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Lazdijai, Seinų apskr. — Lazdijų miesto ir apylinkės gyventojai nepaprasto įvykio artėjimą pajuto jau birželio 21 d. Tą dieną raudonarmiečiai išvarė visus vyrus apkasų kasti. Žmonės šio darbo visais galimais būdais vengė ir pradėjo slapstytis.

Per kovą Lazdijai nukentėjo. Karui prasidėjus, iš miesto išbėgo žydai, bet po trijų dienų dalis sugrįžo. Grįžusieji uždaryti į bolševikų pastatytus barakus. Nuo Lazdijų traukdamiesi raudonarmiečiai pakeliui naikino turtą ir terorizavo gyventojus. Daug kas nuo jų nukentėjo; pakeliui matyti sudegintų sodybų. Pasitraukus didesniems raudonųjų daliniams, miškuose liko nemaža pakrikusių būrių, kurie plėšė ir kankino pamiškių gyventojus. Pirmąją karo dieną Lazdijuose įsikūrė vietos įstaigos. Ūkio darbai dirbami visu spartumu. Žmonės džiaugiasi iš bolševikiškos vergijos išsivadavę ir stengiasi, kiek galima, daugiau nudirbti. Maisto mieste atsirado pakankamai.

* * *

Galvotrūkčiais išbėgdami raudonarmiečiai su šeimomis paliko priterštas patalpas, nešvarius migius ir nespėtus išsinešti drabužius, kuriuose netrūksta įvairių parazitų: blakių, utėlių, blusų ir kt. Tas patalpas ir daiktus apvalykime nuo paliktųjų gyvių ir ligų perų. Pirm negu apsigyventi rusų apleistose patalpose, grindis, plyšius ir baldus išplikykime karštu vandeniu, iššiūruokime su muilu. Sienas, lubas ir grindis, kur galimybė, iškalkiuokime ir išdažykime. Kol butai neišvalyti, nekelkime į juos kojų, nakvokime kluonuose ar daržinėse. Rusų paliktus drabužius ir patalinę rūpestingai išvalykime. Kas skalbiama, išvirinkime ir išskalbkime. Neskalbiamus iškaitinkime karštose krosnyse ir ilgai vėdinkime saulėje.

Rusai išplatino vidurių šiltinę ir paliko naują sunkią ligą — kruvinąjį žarnų katarą. Kad išvengtume tų sunkių ligų, visiškai negerkime nevirinto vandens, nevalgykime žalių nevirintų daržovių nei vaisių. Bendrai, nevartokime jokio žalio maisto. Taip pat neplaukime nevirintu vandeniu indų, šaukštų, pienpuodžių, rankų.

* * *

Iš Stakliškių (Alytaus apskr.) praneša, kad pats miestelis mažai tenukentėjo. Pirmą karo dieną gyventojai matė, kaip dega Alytaus miestas. Greit Stakliškių lietuviai, nors ir be ginklų, sukilo, iškėlė Lietuvos vėliavas, sudaužė komunistų partijos ir kitų bolševikinių įstaigų iškabas. Netrukus atvyko rusų bolševikų dalinys su šarvuočiais ir apsupo miestą, šaudydamas į gyventojus iš kulko svaidžių ir šautuvų. Bolševikus atkvietė į miestą svetimtaučiai bolševikai, bet kada pamatė, kad jų laikas baigiasi, pradėjo bėgti iš miesto. Tomis dienomis įvyko toks liūdnas atsitikimas. mokytojas Kaminskas, kurį pastaromis dienomis čekistai gaudė ištremti į Rusiją, trečią karo dieną, kada vokiečiai jau įžygiavo į Stakliškes, bolševikų buvo iš pasalų nušautas, kai grįžo iš savo slapstymosi vietos į namus.

Tėvas dabartinės chemijos, Lavoiser, buvo katalikas.

Visų mūsų bendri idealai turi būti Dievas ir Tėvynė.

Ką darome noriai, nuo to nesidaro sunku. — Baustas.

Doros keliu eidami, prieisime tikrosios laimės žiburį.

Chicagoje

Kritikavo Rooseveltą

Kun. John A. O'Brien, Notre Dame universiteto profesorius, sakė Chicagoj prakalbą, kurioj smarkiai kritikavo prez. Rooseveltą už jo pastangas įvelti Ameriką į karą. Kritikavo prezidento laikytą su angllų vadais konferenciją Atlantike. Sakė, kad prez. Roosevelt tariasi apie karą su Anglais ir Sovietų Rusijos vadais, o su savo krašto žmonėmis nenori nei pasimayti. Ar tai demokratija? Klausia kun. O'Brien.

Staiga mirė policmonas

Policmonas Franklin Smith, 40, dirbęs ofisinį darbą policijos biure, staiga gavo širdies ataką ir mirė. Buvo išdirbęs 15 metų. Gyveno 6631 Oshkosh ave.

Turtas Virš $6,000,000.00

Apart Apsaugos, Turime ATSARGOS FONDĄ Virš $500,000.00

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų

Valandos: Kasdien — 9 val. iki 4 val. p. p.
Trečiadieniais — 9 val. iki 12 val.
Šeštadieniais — 9 val. iki 8 val. vak.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRginia 1141

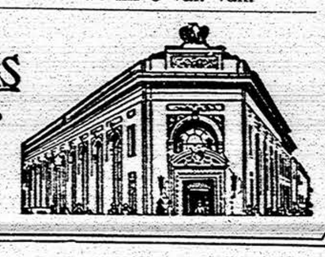

A. † A.

ANTANAS ŽIURINSKAS
(LYNCH)

Gyveno 7248 S. Artisian Ave. Mirė Rugp. 16, 1941, 12:12 val. ryte, sulaukęs senatvės. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Suvalkų Gub., Kalvarijos parap. Amerikoje išgyveno ilgokai. Paliko dideliame nuliūdime sūnų Juozą ir marčią Oną ir jų sūnų Albertą Lynch, dukterį Kastanciją ir žentą Byron Mason ir jų tris dukteris — Anna, Leona ir Virginia; pusbrolį Jurgį Zuinušką gyvenantį Peru, Ill., anuką Charles Roches ir anukes Pauliną Gedvilienę ir jos vyrą Aleksandrą ir Ievą Krapavickas ir jos vyrą Jurgį gyvenantį Kewanee, Ill. ir daug artimų giminių ir pažįstamų ir draugų.

Kūnas pašarvotas kopyčiuje, 6840 So. Ashland Ave. Telefonas Grovehill 1220.

Laidotuvės įvyks antradienį, rugp. 19, iš kopyčios 8 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo Švenč. Panelės parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus palydėtas į Šv. Onos kapines, Spring Valley, Ill.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę **Sūnus, Marti, Duktė, Žentas, Anūkės, Anūkas, Pusbrolis ir Giminės.**

Laidotuvių direktorius Charles Šimkus iš Spring Valley, Ill. Ofiso Tel. LaSalle 157.

Del Platesnių informacijų apie Antano Žiurinskio (Lynch) mirtį, galite pašaukti jo dukterį Mrs. Kastancija Mason, Grovehill 1220.

A. † A.

KASPARAS KIELLA

Mirė rugp. 15, 1941, 3 val. po pietų, sulaukęs 61 m.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio apskr., Raguvos parap., Vejališkių kaimo.

Amerikoje išgyveno 38 m.

Paliko dideliame nuliūdime du pusbrolius Kasparą Miškinį ir jo šeimą, Sukelį ir jo šeimą; gimines: Bernice Kiella ir Amiliją Nemčauskienę, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko dvi seseris ir gimines.

Velionis priklausė prie Lietuvos Ukininkas ir Piliečių Pašelpos Kliubo.

Laidotuvėmis rūpinasi W. Ivanauskas ir W. Neffas.

Kūnas pašarvotas Lachawicz koplyčioje, 2314 W. 23rd Place. Laidotuvės įvyks antradienį, rugp. 19, iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Aušros Vartų parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus palydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **Pusbroliai ir Giminės.**

Laidotuvių Direktorius Lachawicz ir Sūnai. Tel. CANal 2515.

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER – PRUZIN
Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

"Mūsų Atlikti Darbai Kalba už Save"
PAMINKLAI
MENIŠKAS DARBAS
ŽEMOS KAINOS
TEISINGAS PATARNAVIMAS
Venetian Monument Co.
527 N. Western Ave. Tel. See. 6103

PASKUTINIS PAGERBIMAS
JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCE Dieną ir Naktį
4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE
Tel. LAFayette 0727
Radio Programas — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytais, iš Stoties WHIP (1520), su P. Šaltimieru.

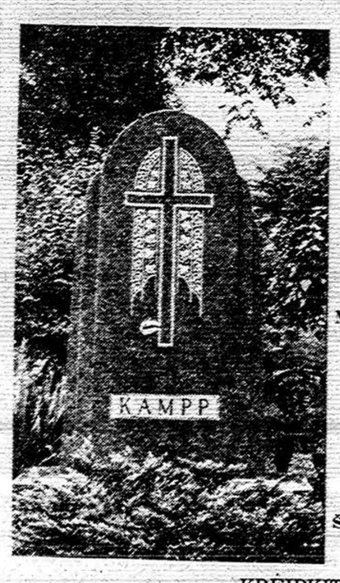

(Įsteigta 1889 m.)
PETER TROOST MONUMENT CO.
MENIŠKI — VERTINGI
PAMINKLAI
MAUZOLĖJAI
ŽENKLAI
PASITIKĖJIMO MUMIS REKORDAS
Ši firma virš 50 m. tos pačios šeimynos rankose!
KREIPKITĖS Į
LIETUVĮ VICE-PREZIDENTĄ:
JOHN W. PACHANKIS
OFISAS IR PARODA: 4535 W. Washington Blvd. Tel. ESTebrook 3645
REZIDENCIJA: 5919 South Troy St. Tel. REPublic 4298
VALANDOS: Kasdien 9 iki 9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9 iki 6 val.

KOPLYČIOS DYKAI VISOSE MIESTO DALYSE | AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

P. J. RIDIKAS
3354 South Halsted Street
Skyrius: 710 W. 18th St.
Visi Telefonai: YARds 1419

ANTHONY B. PETKUS
1410 South 49th Court
Tel. CICERO 2109
6812 So. Western Avenue
Tel. GROvehill 0142

LACHAWICZ IR SŪNAI
2314 West 23rd Place
Tel. CANal 2515
42-44 East 108th Street
Tel. PULlman 1270

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Ave.
Tel. LAFayette 3572

S. P. MAŽEIKA
3319 Lituanica Avenue
Tel. YARds 1138-1139

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street
Tel. YARds 0781-0782

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue
Tel. YARds 4908

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO 10-ti METAI
APTARNAUJA CHICAGOS ir APYLINKĖS LIETUVIJĄ
Vienintėlis Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak.
PENKTAD. ir ŠEŠTAD. 7 v. v.
WHFC—1450 kil.
6755 So. Western Avenue
Phone: GROvehill 2242

UŽUOJAUTA!

KASTUI KLEVICKUI mirus, reiškiame gilią užuojautą p-lei Genovaitei Klevickaitei, jos mylimo tėvelio mirties proga!

LIETUVOS VYČIŲ 112 KUOPA!

TĘSKITE IR TOLIAU PER PENKIASDEŠIMTS METŲ VYKDOMĄ KULTŪRINĮ DARBĄ

"Draugas" yra lietuvių katalikiškosios visuomenės laikraštis. Mes tad turime jį ir išlaikyti

Mes, lietuviai katalikai, turime kuomi pasidžiaugti. Turime savo dienraštį, kuris mums kopilniausiai patarnauja ir yra mums garbė. Anglų kalboj Jungtinės Valstybėse išeina tik vienas katalikiškas dienraštis. O mes, lietuviai, kurių yra maža, galime išlaikyti savo dienraštį. Taigi yra mums kuo pasigirti ir pasidžiaugti.

Bet, kad galėtumėm ir toliau girtis ir džiaugtis, turime visi prisidėti prie "Draugo" išlaikymo. Kas gerai yra susipažinęs su laikraščio leidimu, žino, kad maža laikraščio kaina negali išlaikyti. Dėl to turime, ieškoti kitų būdų, kad galėtume jį ne tik palaikyti, bet ir gerinti jo turinį. **Vienas šių "ekstara būdų" sukelti reikalingo kapitalo laikraščio išlaikymui yra mūsų metinis piknikas Vytauto darže.**

Nuo pikniko pasisekimo, prisipažinsime, priklausys tolimesnis "Draugo" pagerinimas ir tobulėjimas. Mes norime ir toliau gerinti savo dienraštį, bet tai priklausys nuo mūsų ruošiamųjų parengimų pasisekimo. Štai, kodėl, mums taip rūpi pikniko pasisekimas. Dėlto ir administracija su didžiausiu stropumu sykiu su savo pagalbininkais ruošia šaunų pikniką Labor Dienoj, rugsėjo pirmą dieną . . .

Padėkite mums!

Šiandien, kaip ir visus savo gyvavimo metus, "Draugas" yra pasiruošęs visiems tarnauti. Niekuomet pilnai neįvertinsime mūsų vienintėlio dienraščio svarbos. Tiesa, tik kuomet negautumėm "Draugą," tuomet atjaustumėm jo svarbą ir reikalingumą. **Tuomet tikrai jaustumėm esą be draugo.**

Priimkie siuos praktiškus patarimus. Pirmiausiai, šių metų Darbininkų Šventę — Labor Day skirkite "Draugo" piknikui. Antra — įsigykite "Buick Special" bilietėlių. Pirkite ir, jeigu galite, pasiimkite knygutę ir ją išplatinkite. Visi norі automobilio, visi ir norės bilieto!

CHICAGOJE

IŠKILMĖS ŠVENTO KAZIMIERO VIENUOLYNE

Rugpiūčio 15 d. įvyko gražios iškilmės Šv. Kazimiero seserų vienuolyne. Dalyvavo daug svečių iš Rytų, kadangi 10 iš 18 naujų seserų kilę iš parapijų Rytuose.

Šv. Mišias laikė ir pamaldoms vadovavo kun. J. Koncius iš Mt. Carmel, Pa. Jam asistavo kun. J. Česna iš Sioux City, Iowa, ir kun. Pijus Mačiulionis S.V.D., iš Girard, Pa.

Iš rytų metėsi pamaldose kun. A. Bruzas iš Altamont, N. Y., ir kun. H. Aukštakalnis iš Pomfret, Conn.

Pamaldose malonaus įspūdžio daro seserų giedojimas. Giesmių mintis ir melodija labai atatinka gražioms iškilmėms. Choristės, jauti, visa širdimi tam atsidavusios.

Tėvelių ir giminių džiaugsmas šioje dienoje pasiekia aukščiausio laipsnio. Iš tobulo džiaugsmo daugeliui ašaros išsiveržia.

Šiose iškilmėse į novicijatą įstojo sekančios:

Ona Ramoškaitė — sesuo M. Pilypa iš Šv. Juozapo parapijos, Scranton, Pa.

Angela Tarauskaitė — sesuo M. Anina iš Šv. Alfonso parapijos, Baltimore, Md.

Philomena Mazelytė — sesuo M. Klementa š Šv. Roko parapjos, Brockton, Mass.

Emilija Petrauskaitė — sesuo M. Conceta iš Šv. Jurgio parap., Shenandoah, Pa.

Juozapina Grigaitytė — sesuo M. Povila iš Aušros Vartų par., Worcester, Mass.

Bronė Zakaitė — sesuo M. Angela iš Šv. Kazimiero parapijos, Worcester, Mass.

Marcelė Mickevičiūtė — sesuo M. Vilima iš Visų Šventų parap., Chicago, Ill.

Birutė Ankstutytė — sesuo M. Bernalda iš Šv. Kazimiero parap., Worcester, Mass.

Marijona Kardelytė — sesuo M. Akvina iš Gimimo Panelės Šv. parapijos, Chicago, Ill.

Juozapina Vendzelytė — sesuo M. Franceta iš Šv. Kryžiaus par., Chicago, Ill.

Elena Kerdokaitė — sesuo M. Elzbieta iš Šv. Kryžiaus par., Mt. Carmel, Pa.

Jadvyga Gineleviciūtė — sesuo M. Norberta iš Šv. Kryžiaus par., Chicago, Ill.

Genovaitė Pranskaitytė — sesuo M. Miriama iš Šv. Kryžiaus par., Mt. Carmel, Pa.

Beatricija Paužaitė — sesuo M. Matėja iš Šv. Kryžiaus par., Mt. Carmel, Pa.

Uršulė Petravičiūtė — sesuo M. Tadėja iš Šv. Petro ir Povilo par., Chicago, Ill.

Marcelė Stanevičiūtė — sesuo M. Stella iš Šv. Jurgio parap., Chicago, Ill.

Uršulė Bubliūtė — sesuo M. Calista iš Gimimo Panelės Šv. parap., Chicago, Ill.

Ona Bugelaitė — sesuo M. Modesta iš Gimimo Panelės Šv. par., Chicago, Ill.

Pirmus apžadus sudėjo: sesuo M. Feliksa iš Šv. Jurgio parap., Chicago; sesuo M. Rosalinda iš Šv. Kazimiero parap., Gary, Indiana; sesuo M. Leoreta iš Šv. Kryžiaus parap., Mt. Carmel, Pa.; sesuo M. Delfina iš Šv. Jurgio parap., Shenandoah, Pa.; sesuo M. Konsolota iš ŠŠ. Petro ir Povilo parap., Rockford, Ill.; sesuo M. Maura š Šv. Kazimiero parap., Providence, R. I.; sesuo M. Antonila iš Šv. Kazimiero parap., Nashua, N. H.; sesuo M. Devota iš ŠŠ. Petro ir Povilo parap., Rockford, Ill.

"LAIVO" ADMINISTRATORIUS

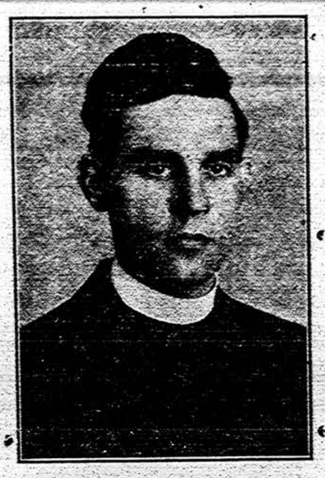

Kun. A. Mažuknas, M. I. C., vienas Tėvų Marijonų Kongregacijos jaunų narių, šiuo metu eina savaitraščio "Laivo" administracijos pareigas.

Iš Lietuvių Demokratų Lygos Veikimo

Lietuvių Demokratų Lygos mėnesinis susirinkimas įvyko liepos 29 d., Lygos raštinėje, 6825 S. Western ave.

Lygos prezidentas Al. G. Kumskis atidarė susirinkimą. Neatsilankius pastoviam raštininkui Juozui Kaminskui, tam susirinkimui rašt. prezidentas paskyrė V. M. Stulpiną, delegatą iš 11 Ward organizacijos.

Nors buvo nepaprastai šiltas oras, tačiau delegatų atsilankė nemažas skaičius. Svarbiausia buvo apkalbamas busimas Lygos piknikas, kuris įvyks rugs. 28 d., Liberty Grove, 83rd St., ir Willow Springs Road, Willow Springs, Ill.

Nutarta pavadinti rengiamą pikniką: "**Judge John T. Zuris Day,**" ir pavesta piknіko rengimo komisijai pasirūpinti įvairių dovanų — "prizų" 'tiems, kurie atvyks į tą pikniką.

Prezidentas Kumskis pakvietė adv. R. A. Vasalle pakalbėti. Šis pranešė susirinkusiems, kad teisėjas Jonas T. Zuris labai gražiai pasirodė Chicago miesto visuomenei būdamas trafiko teisme ir vėliau Felony teisme. Sako, jam teko girdėti nuo daugelio kitataučių advokatų, biznierių ir šiaip žmonių, kad teisėjas John T. Zuris yra tikrai "mielaširdingas teisėjas ir teisingas teisėjas," ir kad kur tik buvo proga ir galimybė, stengėsi lietuviams, pas jį atvykusiems, tikrai pagelbėti. Suprantama, aiškino adv. Vasalle, kad nusižengusius lietuvius prieš gerąjį važiavimo įstatymus negalėjo paliuosuoti nuo bausmės, bet toji bausmė buvo tikrai teviška ir užtarnauta. Vienu žodžiu, kalbėjo adv. Vasalle teisėjas J. T. Zuris šiandien turi labai [illegible] vardą visoje Chicagoje, kaipo tik [illegible] dingas teisėjas "Humane Judge," kaip jį paprastai amerikonai vadina.

Toliau pranešė susirinkusiems delegatams, kad Lygos pasidarbavimu gauta kelios lietuvių valdiškų darbų Chicagoj ir Cicerioj ir kad ateityje yra pramatoma dar kelias gauti.

Prieš pradėsiant susirinkimą, prez. Kumskis pasirūpino delegatus pavaišinti gražiais judamais paveikslais. Paveikslai buvo apie tai, kaip Chicagos miestas yra aprūpinamas švariu ir sveiku pienu. Ištiesų, daug delegatų tikrai domėjosi, kaip tas baltas skystimas, kurį "milkmonas" kas rytą atneša prie durų, turi pereiti daugybę rankų, pradedant ūkininką, iki jis pasiekia miesto vartotoją. Ir jei nebūtų Chicago miesto gero prižiūrėjimo pieno pristatyme, tai miesto gyventojai gautų, gal būt, labai abejotinos vertės ir pavojingą žmonių sveikatai pieną. Tačiau dabar, esant gerai demokratiškai miesto majoro Edw. Kelly gaspadorystei, čikagiečiai gauna kasdien sveiką ir švarų pieną, kuris yra maistingas ir nepavojingas žmonių sveikatai.

Galop delegatai po susirinkimo atsivėdino šaltais gėrimais ir draugiškais pasikalbėjimais.

V. M. Stulpinas,
sus-mo rašt.

Žmonėms jėgų netrūksta; jiems trūksta valios.

V. Hugo

Šovė į moterį tris sykius

Helen O'Grady, 30, sedėjo ant trepų savo namo, 3839 Ellis ave. Prie jos priėjo Wm. Lutch, 45, ir šovė į tą moterį tris sykius. Sunkiai ją sužeidęs, jis bėgo į Almo hotelį, 3800 Lake Park ave., ir ten nusišovė. Kaimynai sako, kad sužeistoji moteris buvo persiskyrus su vyru ir kad ją sužeidęs vyras norėjęs ją vesti, o ji atsisakius.

FINANCE AND LOANS
Finansai ir Paskolos

PASKOLOS
GREIT IR PIGIAI
ANT 1-mų MORGIČIŲ
Mėnesiniais atmokėjimais
Mutual Federal Savings
and LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
2202 W. Cermak Rd.
EEN. J. KAZANAUSKAS, Sec.
Turtas virš $1,000,000.00

ALL MAKES — NEW AND REBUILT
TYPEWRITERS
AND ADDING MACHINES
—SMALL MONTHLY PAYMENTS—
ALL MAKES
SOLD, RENTED AND REPAIRED
—LIBERAL TRADE-IN ALLOWANCE—
OUR RESULTS CARRY ONE-YEAR NEW-MACHINE GUARANTEE
★STAR TYPEWRITER COMPANY
ROBERT C. GOLDBLATT, Manager
189 W. MADISON ST.
Phone DEARBORN 8444
ESTIMATES—FREE—DEMONSTRATION

WHOLESALE
LIQUOR ĮSTAIGA
Išvežiojame po visą Chicagą
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

N. KANTER, Sav.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 S. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

CONRAD
Fotografas
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas Garantuotas.

420 W. 63rd Street
Tel.: Biznio - ENGlewood 5883
Rez.: - ENGlewood 5840

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Noted Wedding Photographer for over 30 years
AIR CONDITIONED STUDIO FOR YOUR COMFORT
MOST MODERN COMPLETE ADVANCED PHOTOGRAPHY LOWEST POSSIBLE PRICES PHONE LAFAYETTE 2813

Jūsų Gražus Apsirėdymas -Mūsų Specialybė

ŽAVIAUSIAS PASIRINKIMAS
SUKNELIŲ
BLIUSKELIŲ
PIRŠTINIŲ
KOJINIŲ
POCKETBOOKŲ
KORSETŲ
KŪDIKIAMS DRABUŽIŲ
V. VILEIŠIENĖ, SAV.
GLAMOUR
FROCK SHOP
5922 W. Roosevelt Rd.
Tel. AUSTIN 1175

WHOLESALE
FURNITURE
BROKER
DINING ROOM SETS — PARLOR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGELS — STOVES.
All Nationally Advertised Items

ALEX ALESAUSKAS & SONS
FACTORY REPRESENTATIVE
6343 So. Western Aven(
Telefonas REPUBLIC 6051

Garsinkitės "Drauge" ir patirsite didesnį pasisekimą Jūsų biznyje arba profesijoje.

ARCHER STOKER SALES
FREEMAN STOKERIAI
ATYDA — Per Visą Šį Rugpiūčio Mėnesį Dar Yra Progos Kiekvienam Pirkėjui FREEMAN STOKERIO įsigyti gražų Stewart-Warner Radio Veltui.
Įsigykite FREEMAN STOKERĮ Ateinančiai žiemai. Sutaupysite pinigus, laiką ir šilumą.
JOKIA PRIEŽIŪRA NEREIKALINGA
VIENODA ŠILUMA
GALIMA VARTOTI PIGIAUSĮ KURĄ
NESUGENDAMAS (sutriuškina akmenis be sugedimo)
Šalia Freeman įrengiame dar kitų keturių išdirbyščių stokerius.
TAIPGI PARDUODAME:
Refrigeratorius
Radios
Plumbing Įrengimus
Aliejinius Pečius
Skalbiamas Mašinas

JOSEPH BAGDON
— Savininkas —
4704-06 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Tel.: LAFayette 3138

DOMINIKAS KURAITIS, Sav. Rez. Tel. VICTORY 2499
Didžiausias Pasirinkimas Vartotų Karų
AGENTAI:
Jonas Rodinas
Jonas Jasinskas
Ant. Labanauskas
H. Rajewski
"Shorty"
Buick
MŪSŲ NAUJAM VARTOTŲ KARŲ SKYRIUJE
935 West 35th Street
Chicago, Ill.
MILDA BUICK SALES
VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTŪRA
Nauja Vieta:
907 WEST 35TH STREET, CHICAGO
Telefonas: LAFayette 2022

CLASSIFIED

MARQETTE PARK IR APYLINKĖJ KAS BŪRITE MAINYTI ARBA NORIT PIGIAI PIRKTI:

68th ir S. Campbell Ave. 5 kambarių mūrinis cottage kaina $8,500, įmokėti $500.

Ant Rockwell St. ir 64th 6 kambarių mūrinis bungalow, 2 karų mūrinis garadžius, kaina $5,850.

5 kambarių medinis cottage — reikia pataisyti, kaina $7,250.

4 fletų kampinis mūrinis namas po 4 kambarius, kaina $12,500.

2 fletų po 6 kambarius — 2 beiferiai — bungalow stogas, kaina $8,500. 4 fletų mūrinis namas po 5 kambarius, ant 2 lotų pastatytas, įmokėti $1,600.

Bizniavas namas, randasi tarp didelių dirbtuvių — taverno ir lunch biznis — 5 gyvenamieji kambariai. Kaina $4,500. Savininkas priims į mainus lotus arba didesnį namą — pridės pinigais.

Taipgi turime didelį pasirinkimą visokių namų po visą Chicagą: privatiškų ir bizniavų, farmų mažų ir didelių, galima pigiai pirkti arba mainyti.

Jeigu norite greitai parduoti arba pigiai pirkti, išmainyti bile ką jūs turite, kreipkitės pas:

CHARLES P. SUROMSKIS & CO.,
6921 S. Western Ave.
Tel. Rep. 3713 — Vak. Pros. 1111

REIKALINGAS DARBININKAS SPAUSTUVĖJE
Reikalingas tuojau prityręs spaustuvės darbininkas. Pastovus darbas. Kreipkitės:
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

RENDON STORAS
Per daugelį metų buvo bučernė. Tinka bile bizniui: barberiui, kriaučiui; nėra arti tokio biznio. Švari vieta, didelė. Tinka tavernai su rumais. Arba parduosiu ar mainysiu ant paprastos nuosavybės. Pigi kaina, pigi renda. Savininkė naši, persunku bizny būti. 3435 So. Wallace St., 3 floor front.

MOTERIS PAIEŠKO NAMINIO DARBO
Pavieni moteris, vidutinio amžiaus, paieško darbo, prie namų arba prie prižiūrėjimo mažų vaikučių. Yra gerai patyrusi ir turi gerus rekomendacijos liudymus. Nori apsibūti ant vietos prie darbo. Rašykite po adresu —
4714 So. Tripp Ave.

Parsiduoda namas
Marquette Parke
PARSIDUODA MARQUETTE PARKE
Parsiduoda pigiai 2 fletų po 4 vandens šiluma visam name. Randasi ant Rockwell St., tarpe 70th ir 71st. Kreipkitės prie — L. V. Sirus, 3553 So. Halsted St. Telefonas: YARDS 5118

LITHUANIAN CHAMBER OF COMMERCE OF ILLINOIS REIKALAI

(Sekr. J. Varkalos kalba pasakyta iš radio stoties WHFC, praėjusį ketvirtadienį).

Reprezentacija

Labas vakaras!

Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois yra nepartinė ir nesektantiška organizacija ir, kaipo tokia, apima žmones įvairių partijų ir pažiūrų.

Dėl to, kad ji apima lietuvius be skirtumo pažiūrų ir partijų, ji atstovauja lietuvius ten, kur suvienyta jėga reikalinga.

Kad plačiau supažindinus jus, gerbiamieji, su jos veikimu, čia trumpai išvardinsiu kelis darbus, kuriuos organizacija atliko:

Liepos 1933 metuose surengė antrą Lietuvių Ekonominę Konvenciją, kurioje dalyvavo atstovai iš 12 miestų. Buvo atstovas ir iš mūsų senos Tėvynės — Lietuvos Prekybos Buto — Jonas Vailokaitis.

Vasario 1936 suorganizavo J. T. Zūris Booster Club, kuris žymiai prisidėjo prie išrinkimo lietuvio teisėjo Chicagoje. Tai pirmas įvykis Illinois valstybėje, kad lietuvį išrinko taip aukštom vietom.

Kovo 18, 1938. Lenkija grąsino užimti Lietuvą. Ši organizacija pareiškė protestą ir pasiuntė atatinkamas telegramas valdžioms: Suvienytų Valstybių, Anglijos, Prancūzijos ir Rusijos, kad suvaldytų Lenkiją ir paliktų Lietuvą nepriklausoma.

Kalėdomis 1938 m. išdalino $145.00 prekėmis lietuviškai biednuomenei per lietuviškas bučernes ir vardu Lithuanian Chamber of Commerce buvo išsiuntinėta 1000 kalėdinių pasveikinimų, kuriame tilpo surašas virš 200 lietuviškų biznierių ir profesionalų. Šis gražiai atspausdintas pasveikinimas su Kalėdomis buvo pasiųstas ne tik savo nariams, bet visiems aukštiems valdininkams Illinois valstijos ir kitiems prekybos butams įrodant, kad lietuviai Chicagoje turi organizacijas ir jos vieningai veikia.

Kada sovietų Rusija užgrobė Lietuvą, liepos mėnesyje, 1940 metais, ši organizacija telegrama protestą buvo pirma pasiųsti ir viešai pasmerkė neteisėtą pavergimą Lietuvos ir panaikinimą jos nepriklausomybės smurto būdu.

Kalbant apie vietinius reikalus.

Kada žydeliai iškrauna prekes ant šalygatvių, kad net praeiti negalima, ir lietuvišką biznio apylinkę paverčia į atviros gatvės turgavietę (Maxwell Street), ši organizacija panaudoja savo įtekmę politikoje ir apvalo apylinkę ir priverčia, kad biznis būt daromas tvarkingai.

Kada lietuviai, dėl to kad jie lietuviai, viešai yra skriaudžiami, tai ši organizacija stoja jų apginimui.

Buvo atlikta daug kitų viešų darbų, bet laiko trūksta, kad juos visus suminėti.

Jūs sutiksite su manim, kad tokia organizacija reikalinga, ir narius, kurie ją palaiko, dirba dėl jos, reikia remti ir su jais biznį daryti.

Šiandien aš išvardinsiu likusius 4 direktorius, kurie drauge su kitais direktoriais dirba ir savo laiką visuomenės labui aukoja.

Barney R. Pietkiewicz, Real Estate, Insurance ir generalinis kontraktorius, namų statymui, 2555 West 47th St.

Dominik Pivarianas, turįs duonos ir pyragų kepyklą, 4622 S. Marshfield Ave.

Dr. Kazys Drangelis, dentistas, turįs savo ofisą 2403 W. 63rd St.

Adv. Anthony A. Olis, turįs raštinę 134 N. LaSalle St.

Kitą ketvirtadienį jums pranešiu apie planus ir darbus, kuriuos užsibrėžę atlikti Lietuvių Prekybos Butas šiais metais, ir supažindinsiu su naujais organizacijos eiliniais nariais. Žinoma, ateinančiame ketvirtadienyje nebus galima visus išvardinti. Suminėsiu tiek, kiek laikas leis.

Žiniai tų, kurie nėra nariais, bet norėtų palikti nariais, pranešu, kad metinė nario mokestis yra $10.00. Norintis įsirašyti išpildo aplikaciją ir pasiunčia ofisan šios organizacijos. Kada bus priimtas, tada naudosis visomis privilegijomis.

Naujas Illinois įstatymas reikalauja registruoti tulus biznius

Štai, svarbi žinia lietuviams biznieriams, kurie daro biznį ne savo vardu, ne **corporation** vardu, bet sugalvotu vardu ("Assumed Name"), sakysim John's Tavern, Anita's Beauty Shop, White Front Restaurant, Maplewood Grocery, Century Furniture House, Union Drug Store, Lithuanian Rye Bread arba panašiai.

Sulyg Illinois valstybės naujai išleisto įstatymo, visi tokios rūšies biznieriai turi užregistruoti savo firmos vardą pas County Clerk iki 17-tos dienos rugpiūčio mėnesio, šių metų.

Registracijos blanką galima gauti Room 600, County Building ir ją įteikiant reikia sumokėti $2.00. Registracijos blanką, kuri vadinasi **"certificate"**, turi asmeniškai pasirašyti akivaizdoje notaro visi savininkai ir patiekti savo gyvenimo adresus. Notaras jų parašus paliudija.

Dėl patogumo narių Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois ir kitų lietuvių biznierių, mūsų ofise turėsime reikalingas registracijos blankas ir noriai pagelbėsime jas išpildyti ir paliūdyti. Adresas 3241 So. Halsted St. Tel. Columet 7358.

Iki ateinančio ketvirtadienio vardu Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois tariu geros kloties.

ŠVENTOVĖ MELROSE PARKE

Courtesy of Chicago Herald-American

Pirmieji maldininkai keliais žygiuoja į Šventą Kalną Melrose Parke, Chicagos priemiestyje. Į tą 25 pėdų aukščio kalną veda 28 laiptai. Tai tiek pat ir tokie pat laiptai, kurie buvo prie Piloto rūmų Jeruzalėj. Kristus, pas Pilotą vedamas, lipo tais laiptais.

Melrose Park randasi Chicagos vakarinėj dalyje. Tas priemiestis visiems lietuviams pusėtinai žinomas, nes ten yra pusėtina lietuvių kolonija. Nesusidarė ten lietuvių tiek, kad galėtų savo parapiją įsisteigti, bet ten esantieji lietuviai nėra atsilikę nuo Chicagos lietuvių judėjimo.

Tai-gi tame tai Melrose Parke išaugo nauja šventovė. Tai įvyko ne lietuvių dėka, bet kadangi tai katalikiška šventovė, tai svarbi ir indomi ir lietuviams.

Veik tuo pat laiku, kai tapo įsteigta lietuvių Marijonų Seminarija Hinsdale, Ill., Melrose Parke įtalai įsteigė savo seminariją vardu Saldžiausios Širdies V. J.

Melrose Parko italai, pasistatę seminariją, tęsė darbą toliau. Jie pasirupino seminarija padaryti tikra šventove. Ant seminarijos pleciaus įsteigė Holy Hill — Šventą Kalną, į kurį veda šventi laiptai. Tas Šventas Kalnas yra 25 pėdų augščio ir padarytas panašų į Kalvarijos kalną, kur Kristus buvo nukryžiuotas. Ant kalno ir yra atvaizduotas nukryžiavimas.

Po kalnu randasi ištaisyta Agonijos groto, kur randasi reprodukcija paveikslo "Pieta." Ta reprodukcija yra marmurinė ir vaizduoja Sopuliuose Motiną Švenčiausiąją, laikančią Sunų, Kristų, nuo Kryžiaus nuimtą.

Aplink visą kalną yra kanalas, per kurį pastatyti veneciško typo tiltai.

Į Šventąjį Kalną veda "Scala Santa" — Šventi Laiptai, Yra tai reprodukcija tų laiptų, kurie buvo prie Piloto rūmų ir kuriais Kristus lipo, kad atsistoti prieš Pilotą. Tie laiptai yra iš granito. Jų yra 28. Jais kitaip neleistina užeiti, kaip keliais.

Lapkričio 25, 1940, Šventasis Tėvas Pijus XII suteikė atlaidus tiems, kurie keliais lips tais laiptais. Visuotini atlaidai gaunami keturis sykius per metus — trečią sekmadienį birželio, liepos, rugpj. ir rugsėjo mėnesiais. Kitais laikais keliais lipant tais laiptais pelnijama dalini atlaidai — po devynis metus už kiekvieną laiptą.

Ant kalno po kryžiumi randasi naturalio ugio stovylos Dievo Motinos, Šv. Marijos Magdalenos ir Šv. Jono apaštalo.

Didės iškilmės ten įvyko sekmadienį rugpj. 17 d. Vidurdienį ant kalno buvo atlaikyta suma. Tuo pat laiku įvyko pašventinimas "Via Matris," tai yra Dievo Motinos Sopulingosios stočių, kurios randasi aplink kalno.

Seminarijoje ir visa šventovė yra globoje Šv. Karolio Borrameo Tėvų kongregacijos.

Pakėlė algas

Florsheim Shoe kompanija trijų savo Chicagos dirbtuvių darbininkams pakėlė algas. Ta kompanija samdo 3.500 darbininkų. Dabar algas pakėlė 5 nuoš. Dabar kompanijos darbininkų algos yra aukščiausios jos istorijoj. Dabar algos tų darbininkų didesnės, negu kad buvo 1929 m.

Norėjo greit pralobti

Le Roy Marshall, 19 metų amžiaus telegrafų kompanijos klerka, norėjo greit pralobti. Jis pavogė kompanijos $2.700. Tai atsitiko Bridgeport, Conn. Su pinigais atvyko Chicagon pasislėpti. Bet čia buvo sugautas.

Lietus išgelbėjo

Goldie Pogoff, 45, nukrito nuo antro augščio savo namo 5453 Kenwood ave. Kadangi vakaryščiai buvo smarkiai paliję ir kieme žemė buvo minkšta, tai moteris lengvai tesusižeidė.

Gerą darbą artimui padarysi, jei prikalbinsi jį užsisakyti "Draugą".

Jessica Nance, 52 metų amžiaus moteris, savo namuose, 2737 Yale st., nuo kopečių krito ant grindų ir persiskėlė galvą. Po įvykio ji greit mirė.

PAMOKOS

Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Knygvedystės
Stenografijos
Mašinėle Rašymo
Aritmetikos
Pilietybės

MOKSLO LAIKAS:

Nuo 9 ryto iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA
816 W. 33rd Place,
Chicago, Ill.

Aplink mus

× **Kun. K. Matulaitis, M. I.C.,** pagalios gavo vizas ir išvyksta į Londoną Atlantic Clipperiu antradienį, rugpiūčio 19 d. Lisbone tikisi būti rugpiūčio 20 d., pakeliui į Angliją. Laiške redakcijai kun. K. Matulaitis, MIC., vienu žodžiu atsisveikina su visais.

× **Kun. Mikas Jodka, M.I.C.,** išvyko atostogų pas tėvelius į Lawrence, Mass. Pakeliui mano aplankyti pažįstamus įvairiuose miestuose Rytinėse valstybėse.

× **A. Poškienė,** M. S. centro valdybos narė jau grįžo iš seimo patenkinta ekskursine traukinio kelione. Jos bendrakeleivės — H. Statkienė, centro iždininkė, ir M. Paukštienė dar pasiliko New Yorke.

× **L. Šimutis,** "Draugo" red., šiandie grįžo iš Federacijos kongreso ir LRKSA Pildomojo Komiteto posėdžio ir pradėjo eiti savo pareigas.

× **Andriejus Poška** ir jo draugai-labdariai širdingai dėkoja visiems kurie atsilankė ir dalyvavo kun. B. Vitkaus išleistuvių iškilmėse, kurios įvyko rugpiūčio 10 d. Labdarių naujam ūkyje. Taip pat dėkoja Sophie Barcus ir A. Vanagaičiui už jų suteiktą malonę, pranešdami apie įvykį per savo radio programus.

MARGUTIS

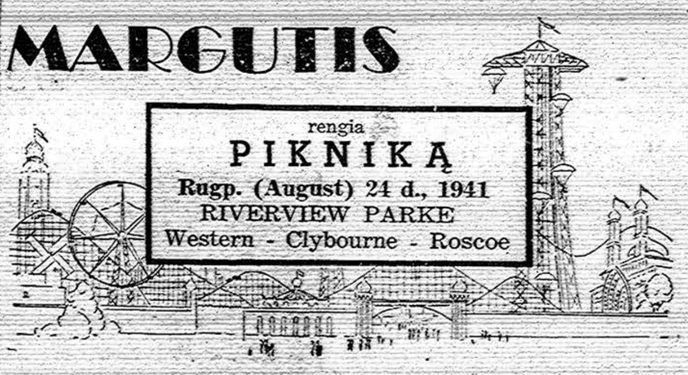

rengia
PIKNIKĄ
Rugp. (August) 24 d., 1941
RIVERVIEW PARKE
Western - Clybourne - Roscoe

JUBILIEJAUS PROGA

10 Savaičių Prenumerata Siūloma
UŽ VIENĄ DOLERĮ

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

Štai duodame tokį pasiūlymą naujiems skaitytojams: Užsisakykite dešimčiai savaičių "susipažinimui "Draugą" už vieną dolerį.

Tik pamanykite, už vieną dolerį naujiems skaitytojams dienraštis "Draugas" siunčiamas per dešimtmts savaičių — tai yra, 60 laikraščio numerių už vieną dolerį!

Šiomis dienomis "Draugas" yra žymiai sumodernizuotas, patobulintas ir visais atžvilgiais pagerintas. Tai gi čia yra puikiausia proga padaryti didelę malonę prieteliams, giminėms ir draugams — užsakykite jiems "susipažinimo prenumeratą" už vieną dolerį. Pasinaudokite jubiliejaus proga!

Tai tikras bargenas ir visiems naujiems skaitytojams puikiausia proga pradėti dienraščio "Draugo" skaitymą.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois
arba šaukite CANal 8010